

භාණා විගණනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 35ක් අසුරෙන්
සිදුකරන ලද සමීක්ෂණයක ප්‍රතිචලන

සංකීතීය සටහන

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කෙනෙකු

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES
විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේෂ්‍රී ජ්‍යෙෂ්ඨ
මාරුක් කොට්ඨාස නිෂ්පාදන

භාෂා විගණනය - ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 35ක් ඇසුරෙන් සිදුකරන ලද සමීක්ෂණයක ප්‍රතිච්චල

ප්‍රථම මූල්‍යතාය : පෙබරවාරි 2016

ISBN : 978-955-4746-62-6

පරිගණක සැකකැස්ම : වාක්‍ය රු. දු.අ. 011-2708377

මුද්‍රණය : ගේලෝබි තින්ටින් වර්ක්ස් දු.අ. 011-2329739

ප්‍රකාශනය : විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය යනු ස්වාධීන දේශපාලන පස්සවාදිත්වයෙන් තොර සංවේදානයක් වන අතර වය මූලික වශයෙන් රාජ්‍යකරණය සහ ගැටුම් නිරාකරණය හා සබඳ ගැටුම් කෙරෙහි සිය අවධානය යොමු කරයි. 1996 දී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය පිහිටි වනු ලැබුයේ මහජන ප්‍රතිපත්තින් පිළිබඳව වූ කතිකාවන සඳහා සිවිල් සමාජයේ සංඝ්‍යා දායකත්වය අන්තර්ජා වන බවට හා විය ගැනීමෙන් කළ යුතුව පවතින බවට වන දැඩි විශ්වාසය පෙරදැර කොට ගෙන ය. මහජන ප්‍රතිපත්තින් විවේචනාත්මක විමර්ශනයට හාජන කරන, විකල්පයන් හඳුනා ගන්නා හා එවා ව්‍යාප්ති කරන පර්යේෂණ හා බලපෑම් කිරීමේ වැඩසටහන් වෙනුවෙන් විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය කැපවී සිටි.

ලිපිනය : 6/5, ටොයෝර්ඩ්ස් පාර, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011 2370803 / 4

ගැස්ස් : 011 2370801

වෙබ් අඩවිය : www.cpalanka.org

ඊමෙල් : info@cpalanka.org

තටුන

රුප සටහන්	4
වග සටහන්	5
හැඳින්වීම	7
අරමුණු	8
අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	9
මුළුක වැදගත් කරුණු සම්පින්ධිය	10
නෙතික පසුබිම	11
භාෂා විගණනයන් ඉස්මතු වූ ප්‍රධාන කාරණා/ප්‍රතිචල	12
පළමු පරිවිශේදය	13
දෙවන පරිවිශේදය	21
තෙවන පරිවිශේදය	29
හතරවන පරිවිශේදය	31
පස්වන පරිවිශේදය	32
හයවන පරිවිශේදය	34
ගන්වන පරිවිශේදය	36
අටවන පරිවිශේදය	39
භාෂා විගණනය මත පදනම් වූ යොජනා සහ නිරදේශයන්	40

රුප සටහන

රුප සටහන 1:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	13
රුප සටහන 2:	අදාල රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම - දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්	14
රුප සටහන 3:	රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම / සේවයට බැඳුණු වර්ෂය	15
රුප සටහන 4:	රාජකාරී සේවාවන් සැපයිය හැකි භාජාවන්.....	15
රුප සටහන 5:	සේවාවන් පැවතිය හැකි භාජාවන් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ප්‍රතිශතයක	16
රුප සටහන 6:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වතුලේක සහ ගැසට් නිවේදන ලැබීම	16
රුප සටහන 7:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වතුලේක සහ ගැසට් නිවේදන ලැබීම සහ භාජා ප්‍රණතාවය.	17
රුප සටහන 8:	භාජාවන් ඉගෙනීමට ඇති බාධාවන්ගේ ස්වභාවය	17
රුප සටහන 9:	සියලුම රාජු නිලධාරීන් රාජු භාජා දෙකෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය යන අදහස පිළිබඳ මතය..19	
රුප සටහන 10:	අමාත්‍ය පෝරම / ආකෘති පත්‍රය රාජු භාජා දෙකෙන්ම ලබා ගත හැකිකම	19
රුප සටහන 11:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවයන් ලැබූ ආයතන	20
රුප සටහන 12:	ඡනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වතුලේඛනයන්හි භාජාව.....	20
රුප සටහන 13:	සේවා සැපයීමේ භාජාව සහ භාජා දෙකම උගෙන්වන පාසැල් ප්‍රතිශතයන්.....	22
රුප සටහන 14:	දුම්ල හෝ සිංහල භාජාවන් ඉගෙනීමට ඇති බාධකයන්ගේ ස්වභාවය	23
රුප සටහන 15:	රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජු භාජා ප්‍රතිශතය පිළිබඳව පැවැත් වූ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් / පාසැල් පාලනය වන ආයතනික ව්‍යුහය	24
රුප සටහන 16:	"සියලු රජයේ ආයතන රාජු භාජා ද්විත්වයෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය ~ යන මතය	25
රුප සටහන 17:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව ගැටළු හඳුනාගැනීම	25
රුප සටහන 18:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව විද්‍යාංශ වරැන් දැනුම ලබාගෙන ඇති ආයතන.....	26
රුප සටහන 19:	රාජු භාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වතුලේඛන හා ගැසට් නිවේදන පාසල් වෙත ලැබීම	26
රුප සටහන 20:	ඡනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් වතුලේඛන ලැබෙන භාජාවන්	27
රුපසටහන 21:	ජාතික ගිය සිංහල සහ දෙමළ භාජා දෙකෙන්ම ගායනය කරනුයේද?	28

රුප සටහන 22:	ජාතික හා සංස්කෘතික සංඛිදියාව ඇති කිරීම සඳහා සියු පුවමාරු වැඩසටහන් කිරීම	28
රුප සටහන 23:	රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ පොදු ස්ථාන හාරකරුවන්ගේ දැනුවත්හාවය	32
රුප සටහන 24:	රාජ්‍ය හාජා කොමිසම පිළිබඳ පොදු ස්ථාන හාරකරුවන්ගේ දැනුවත්හාවය	32
රුප සටහන 25:	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ හාජා නිලධාරීයෙකු සිටින බව දැන සිටීම	33
රුප සටහන 26:	හාජා අධිතිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවය	33
රුප සටහන 27:	පලාත් පාලන ආයතන හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වලින් උපදෙස් ලැබෙන හාජාවන්.....	33
රුප සටහන 28:	හාජා අධිතින් පිළිබඳ ඇති දැනුවත්හාවය.....	34
රුප සටහන 29:	ප්‍රදේශලික ආයතනයන්හි නිලධාරීන් තමන්ගේ මව හාජාවන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට යැමෙම දී මුහුණ දුන් ගැටළු.....	35

වගු කටයුතු

වගුව 1:	රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳ දැනුවත් භාවය - දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමීන්	18
වගුව 2:	භාෂා කොමිසම පිළිබඳ දැනුවත් බව භා භාෂා ප්‍රවීණතා විභාගය	18
වගුව 3:	සේවාවන් ලබා දෙන භාෂාව	21
වගුව 4:	සේවා සැපයීමේ භාෂාව / භාෂා දෙකම උග්‍රත්වන පාසල්	22
වගුව 5:	රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	23
වගුව 6:	රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් / ඉගැන්වීම කරන භාෂා මාධ්‍යය.....	23
වගුව 7:	රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳව දැනුවත්හාවය.....	24
වගුව 8:	සංහිදියාවක් සඳහා අවශ්‍යය සාහිත්‍ය ගුන්ත පාසවලට ලැබීම පාසල් පාලනය වන ආකාරය ඇනුව	25
වගුව 9:	භාෂා විගණනය සඳහා සම්බන්ධ වූ පොලිස් ස්ථානවල නාම ලේඛනය.....	29
වගුව 10:	දමිල භාෂා නිපුණත්වයෙන් යුතු නිළධාරීන්ගේ ප්‍රමාණවත් බව	29
වගුව 11:	පොලිස් ස්ථාන සඳහා දමිල භාෂා නිපුණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිළධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාව.....	30
වගුව 12:	දමිල භාෂා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතු නිළධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාව උසස් නිළධාරීන් වෙත දන්වා සිටීම ...	30
වගුව 13:	දමිල භාෂා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිළධාරීන් තොමැති අවස්ථාවල දී ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග...	31
වගුව 14:	රාජ්‍ය අංශයේ ආයතනවල ගොඩනැගිලි හා අනෙකුත් ස්ථානවල නාම පුවරු දැක්වෙන භාෂාවන්	36
වගුව 15:	මහජන සන්නිවේදන කටයුතු සිදු වන භාෂාවන්.....	37
වගුව 16:	මහජන ඇමතිමේ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන භාෂාවන්.....	37

ජ්‍යෙෂ්ඨ අතර කංඩිලියාට් ආණි සිරවේ මූලික උග්‍ර දෙපාර්තමේන්තු භාජාවය

2015 වසරෙහි පැවති මැතිවරණ දෙක ශ්‍රී ලංකාවේ රජය වෙත ආණ්ඩුකරණ ඇගයීම්, මූලධර්ම සහ ක්‍රියාපටිපාටින් නැවත හඳුන්වා දීම ප්‍රකාශයට පත් කරවන්නා සේ දිස් විය. එම තත්ත්වය තුළ හාඡාව විශේෂ ප්‍රමුඛතාවයක් හිමිකර ගනී. එසේ වන්නේ සමගි සන්ධානය සහ අර්ථාන්විත එක්සත් බව නම් වූ ජාතික අනිප්‍රාය සාක්ෂාත් කර ගැනීමටයි. ඒ සඳහා රජය අතිශය වැදගත් කමත් හිමිකර ගන්නා සේම රජය වෙත ප්‍රරචිසියන් හට ඇති ප්‍රවේශය හා ප්‍රරචිසියන් වෙත සිදු කෙරෙන රජයේ සන්නිවේදනයන් යනාදිය යි. හාඡා විෂයෙහි වූ රාජ්‍යකරණයෙහි හිගය (Governance Deficit) පිරවීමේ අහියෝගයෙහි හදවත කරාම එය ගමන් කරන බැවිනි.

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය (PCA) බොහෝ කාලයක සිට විශ්වාස කරන්නේ සහ අද විශ්වාස කරන්නේ රටේ හාඡා ප්‍රතිපත්තිය පුරුණ ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව ය. එමගින් අපගේ සියලු ජනතාව අතර මුවන් සමාජයේ සමාන ප්‍රරචිසියන්ය යන විශ්වාසය ගොඩනෑවීම කෙරෙහි විශාල වැඩකොටසක් ඉටු කරන ලැබෙනයි ද අපි විශ්වාස කරමු. ආණ්ඩුකරණය, ජාතික එක්සත්කම සහ සමගි සන්ධානය ආදි විෂයයන්හිදී හාඡාව අතිශය මුලික උපකරණයක් වේ. මෙම විගණනය පෙන්වා දෙන පරිදි හාඡා අයිතින් සහතික කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ රජයන් දක්වා ඇති අකමැත්ත සහ නොහැකියාව යන සාධක දෙක මගින් පෙනෙන්නේ, ජනනය කරනු ලැබේ ඇති ආතතිය, බලාපොරොත්තු සුන්වීම, සහ කෝපය බැහැර කිරීමෙහි ලා අපට තව බොහෝ දුරක් යාමට තිබෙන බවයි.

හාඡා විගණනය මගින් එහිලා අත්කරනු ලැබේ ඇති යම් යම් ප්‍රගතීන් හා තවමත් ඉතිරිව පවත්නා අහියෝගයන් හෙළිදරව් කරගත හැකි ය. ඒ ඔස්සේ හාඡා අයිතිවාසිකම් පුරුණ ලෙස සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී ක්‍රියාත්මක වන සියලු පාර්ශ්වයන් වෙත අවශ්‍ය කොරතුරු ලබාදීම සහ මුවන් ප්‍රශ්නයෙහි කිරීම සිදු කෙරෙනු ඇතැයි විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය බලාපොරොත්තු වෙයි.

මින් පෙර එක් අවස්ථාවකදී සඳහන් කර ඇති පරිදි, මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාවට නැංවීමෙහිලා රාජ්‍ය අංශයන් ලැබුණු සහයෝගය පිළිබඳව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය අගය කරයි. එසේ ම අප දැඩි ලෙස ඉල්ලා සිටින්නේ මෙම කරුණ වෙත හිමිවිය යුතු ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රමුඛතාවය සහ අවශ්‍ය සම්පත් යනාදිය නොඅඩුව ලැබිය යුතු බව ය. මේ සියලුම් අවසාන අහිමතාර්ථය වන්නේ ආණ්ඩුවේ සහ ආණ්ඩුකරණයේ ආයතනයන් හා ක්‍රියාදාමයන් මෙන් ම පොදු ජන සංස්කෘතිය තුළට ද හාඡා අයිතිවාසිකම් කා වැදුමේයි. ඒ කොපමණ දුරකට ද යත් ගැටුමක මූලයක්, හින වූ ප්‍රරචිසාවයක් සහ කොන් වූ බවක් පිළිබඳ ව වූ හැඟීම ය. ඒ ආකාරයන්ගෙන් විශේෂ සඳහනකට හෝ අවධානයකට ලක් කරනු ලැබීම තව දුරටත් අවශ්‍ය නොවන තත්ත්වයක් බවට පත්වෙන තෙක් ය.

ආචාර්ය පී.සරවනමුත්තු

විධායක අධ්‍යක්ෂ,

විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය

2016 පෙබරවාරි,

අශ්‍රියෝග ජයගත් හාඡා විගණකය

වත්මන් ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජය හා දේශපාලන හාවිතයන් ගත් කළ හාඡාව යන්න තුදු අදහස් තුවමාරු කර ගැනීමේ මෙවලමක් ලෙසට පමණක අර්ථ නොගැනීවේ. හාඡාව යනු පුද්ගලයාගේ ජීවිතය හා ජීවන රටාව සමග බද්ධව පවතින දෙයකි. එනම් සියලු මිනිසුන්ගේ මානව ක්‍රියාවලිය හා බැඳී ඇති හාඡාව, මානව ගරුත්වය අර්ථ ගැනීමේම ද හේතු වෙයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු මිහිපිට සායලු මානවයාට පොදු ධර්මතාවයකි. ජාතිකත්වය, අනන්‍යතාවය සහ හාඡාව ආදි කාරණා හේතුකොටගෙන දෙක තුනකට ආසන්න කාලයක් පුරා මෙරට පැවති යුධ්‍යය තත්ත්වය අවසන් වී මේ වන විට වසර 07කට ආසන්න කාලයක් ගෙවී ඇත. මෙවැනි පසු බිමක ශ්‍රී ලංකාවේ සැම පුරුවැසියෙකුට ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී යහපාලනයක ප්‍රතිලාභ බුක්ති විදිය හැකි පරිදි සංහිදියාව, සහයෝගීත්වය, සහල්වනය හා සාමය යන කාරණා නිවැරදිව සමාජගත කිරීම සඳහා හාඡාව මූලික සාධකයක් වේ. දේශපාලනික හා ප්‍රතිපත්තිමය ස්ථාවරයන් නිසි පිරිදී ක්‍රියාත්මක වන සේෂ්‍රුතයන්හි නිසි හාඡා හාවිතයන් යෙද්වීමේ තිබූ අවස්ථාවන් බොහෝමයක් ම මේ වන විට ඉක්ම ගොස් තිබේ.

බහු වාර්ගික, බහු සංස්කෘතික හා බහු ආගමික පසුබිමක් සහිත ලංකාවේ සමාජය තුළ අවබෝධය, විවිධත්වය සහ සමාජ ඒකාබද්ධතාවය යන කාරණා ස්ථාපිත කිරීමේ සුජාත වගකීම පැවතී තිබෙන්නේ රජයට ය. දෙක තුනකට ආසන්න කාලයක් තිස්සේ පැවති වාර්ගික අරුමුදයේ යුධ්‍යය ස්වරුපය අවසන් වූ පසුබිමක, සංහිදියාව, සාමය හා එක්ස්ත්‍රාවය අපේක්ෂාවන් සිටින රටක එකී අපේක්ෂාවන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා එකිනෙක හාඡාවන්, සංස්කෘතින් කෙරෙහි ඇති දැනුම සහ ගරුත්වය අනිවාර අංගයක් වේ. ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාමය හා ප්‍රතිපත්තිමය කාරණා ඔස්සේ හාඡාව සම්බන්ධයෙන් තිබිය යුතු දැක්ම මනාව පෙන්නුම් කර ඇති මූත් රටේ පුරුවැසියන් විසින් ඉල්ලා සිටින සංහිදියාව හා සහයෝගීතිව උදාක්ෂීම සඳහා එකී ප්‍රතිපත්ති ප්‍රායෝගික තලයේ දී නිසි අයුරින් ක්‍රියාත්මක නොවේ. හාඡාව සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තිමය කාරණා ලේඛන වලට පමණක් සිමා වී ඇති අතර එවා හාවිත වීමේ ප්‍රමාණාත්මක හාවය හා කාර්යාලියාත්මක තවදුරටත් ප්‍රශ්නකාරී තත්ත්වයක පවතී.

වරක් යාපනේ පුදේශයේ පැවති වැඩිමුළුවකදී විද්‍යාත් පිරිසක් යෝජනා කළේ හාඡා විගණනයක් පැවැත්වීම කාලීන අවශ්‍යතාවක් බවයි. හාඡා විගණනයක් ඔස්සේ හාඡාව සම්බන්ධයෙන් පවතින අඩුපාඩුකම් මගහරවා ගත හැකි බව එහිදී සාකච්ඡා කෙරුණි. ආයතනයක් හැවියට අප ඒ කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ අතර ලංකාවේ හාඡා විගණනයන් සිදුව ඇත්දැයි නිරීක්ෂණය කළේමේ.

මේ වන විට දිගු කාලයක් තිස්සේ ලංකාවේ විවිධ පුදේශවල හාඡා සංගම් සමග අපි සක්‍රියව කටයුතු කරමින් සිටියෙමු. එම සංවිධාන දායක කරගනීමින් මෙම කටයුත්ත සිදු කිරීමේ ගක්ෂතාවක් අපට පැවතිණි.

හාඡා විගණනයක් සිදු කරන්නේ නම් ඒ සඳහා ඇති සිමාවන් මොනවාද සිදු කළ යුත්තේ කුමන කුම වෙළඳ අනුවද ආදි කාරණා ගැන ද සැලකිලිමත් වෙමින් මේ සඳහා මුල පිරු අතර දිවයින පුරා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 35 ක් පදනම් කරගෙන මෙය ක්‍රියාත්මක කළේමේ.

මෙම කටයුත්තේ දී කාරණා දෙකක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේමු. ප්‍රථමයෙන් ම හාඡා කම්මු ඔස්සේ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවතින හාඡා ගැටුපු මොනවාදයි හඳුනා ගත් අතර හාඡා සංගම් සමග ප්‍රාදේශීය වශයෙන් කටයුතු කරන, රාජ්‍ය ආයතන, පොදු ආයතන හා පුද්ගලික ආයතන මොනවාද, එවායේ සේවය කරන නිලධාරීන් කුවුරුන් ද ආදි මූලික දත්ත

ලබා ගතිමු. එකී දත්ත ඔස්සේ ආයතන ව්‍යුහයක ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ සැලකීමෙන් වෙමින් පෙර කී පරිදි ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 35 ක රාජ්‍ය, පොදු සහ පොදුගලික ආයතන හාඡා විගණනයට හාජනය කළේමු.

එම් අනුව, මෙහි හාඡා විගණනය සඳහා පොදු ජනතාව වෙත විවිධාකාර සේවාවන් සපයන හෝ පොදු මහජනයා තමන්ගේ දෙනිනික කටයුතු කර ගැනීමේ දී සම්බන්ධ වන විවිධාකාර රාජ්‍ය ආයතන, පොදු ස්ථාන ආදි ශේෂුයන් තුළ රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය කොටෙක් දුරට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන කාරණය විමසා බැලීම සිදු කරන ලදී. එහිදී අංශ 01ක ශේෂුයන් කෙරෙහි මහජනයාගේ ඇති සම්පූර්ණ සම්බන්ධතාවයන් මෙන්ම හාඡා ප්‍රතිපත්තියෙහි ඇති අදාළත්වයන් ද පදනම් කර ගනු ලබමින් එකී අංශයන් මෙම හාඡා විගණන ක්‍රියාදාමය තුළින් ආවරණය කරන ලදී.

මෙහි දී හාඡා සංගම් ඔස්සේ මූලික දත්ත ලබා ගත් අතර ද්විතීයික දත්ත ලබා ගැනීම සිදු කරනු ලැබුවේ විධිමත් ප්‍රශ්නාවලියක් මගින් ශේෂු නිරික්ෂකයින් හරහා ය. ඒ ඒ නිලධාරීන්ගේ හාඡා හැකියාව කෙබඳුද, ආයතනවල කටයුතු සිදුවීමේ දී හාඡා හාවිතය කෙසේ ද ආදිය පිළිබඳ විධිමත් ප්‍රශ්නාවලියක් ඔස්සේ තොරතුරු රස්කර ගැනුණී. මේ සඳහා ශේෂු නිරික්ෂකයින් 45 ක් යොදා ගැනුණී. ආයතනය, ප්‍රදේශීයින් හා අන්තර් සබඳියාව යන කාරණයන් මෙහි දී මූලිකව සැලකිල්ව ගැනුණී.

මෙහිදී සේවාදායකයින් විගණනයට හාජනය නොකළ අතර ඔවුන් හාඡාව සම්බන්ධයෙන් මුහුණ පාන ගැටලු හාඡා සංගම් ඔස්සේ හඳුනාගෙන තිබීම හේතුවෙන් විගණනයට හාජනය කරනු ලැබුවේ සේවා සපයන්නන් පමණි.

එම් තුළ "රාජ්‍ය නිලධාරීන්" යන අංශයට වැඩි වැදගත්කමක් ලබාදී ඇති අතර එහිදී රජයේ විවිධ අංශයන්ගේ නිලධාරීන් 5000 කට අධික ප්‍රමාණයක් ද පාසැල් විදුහල්පතිවරුන් 1000 කට අධික ප්‍රමාණයක් ද මෙහි හාඡා විගණනයට සම්බන්ධ කර ගන්නා ලදී.

එම් අනුව හාඡාව සම්බන්ධයෙන් පුළුල් ප්‍රදේශයක් ආවරණය වනක පරිදි මෙතෙක් කළේ කෙරුණු විධිමත් විගණනය මෙය යැයි අප විස්වාස කරමි.

මෙම විගණනය වඩාත් විධිමත් හා වට්නාකම් සහිතව සිදු කිරීම සඳහා යම් කාලයක් ගත විය. ඇතැම් වට දත්ත රස්කරන්නන් ලබා දී තිබූ තොරතුරුවල තිරවද්‍යාවය පරීක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාව ද මතු විය. ඒ සඳහා විගණනයට හාජනය වූ නිලධාරීන්ට තැවත දුරකථ ඔස්සේ ඇමතිමට ද ඔවුන් හමුව සාකච්ඡා කිරීමට ද සිදු වූ වාර ගණන බොහෝ ය. එම ක්‍රියාවෙන් විවෙක රාජ්‍ය නිලධාරීන් අපහුස්වට පත් වූවා විය හැකි මුත් ඔවුන් ලබාදුන් සහය මෙහිදී සිහිපත් කරන්නේ කාතයු පුර්වකව ය. කෙසේ වතුදු බොහෝ දුෂ්කරාවන් මැද්දේ වුව මෙම විගණය සම්පූර්ණ කර විධිමත් වාර්තාවක් සකස් කිරීමට හැකියාව ලැබීම යම් තයග්‍රහණයක් ලෙස සළකමු.

මෙම අධ්‍යයනය තුළින් එළඹිය හැකි නිගමනය වන්නේ, ශ්‍රී ලංකාව තුළ රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා, අදාළ සියලුම අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය පරිපාලන තන්තුයන් ආදි සියලු ආයතනික ව්‍යුහයන්ගේ නොමඳ සහභාගිත්වයන්, දායකත්වයන් අත්‍යාවශ්‍ය වන බවයි. මේ සඳහා අවශ්‍ය දැක්ම සහ නායකත්වය ලබා දැමීමි අදාළ වගකීම් පැවරී ඇති රේඛිය අමාත්‍යාංශය ද සමස්ථ දේශපාලන නායකත්වය ද මූලිකත්වය ගෙන සියලු පාර්ශවයන් සමග සම්පූර්ණයෙන් කටයුතු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

මෙම කාර්යය සාර්ථක කර ගැනීමෙන්ලා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කෙන්දුයේ විධායක අධ්‍යක්ෂකතුමන් ප්‍රමුඛ සියලු ම කාර්යය මණ්ඩලය මහත් වෙහෙසක් දැරු බව කිව යුතු ය. විගණනයට හාජනය කළ සියලු ම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයන්හි ප්‍රදේශීය ලේකම්වරු ප්‍රමුඛ එකී ආයතනවල සේවයේ නියුතු රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට සහ පොලීසිය ඇතුළු විගණනයට හාඡනය වූ සියලුම රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට කාතයුනාව පළ කළ යුතු ය. එසේ ම මෙයට සහය පළ කළ සියලු ම සිවිල් සමාජ සංඝිතය, පුරවැකි සහ සහ පොදුගලික ආයතනවල මහත්ම මහත්මීන්ට ද ගොරවය හිමිවිය යුතු ය. අවසන් වශයෙන් මෙම විගණනය වඩාත් සාර්ථක අයුරින් සිදු කළ ශේෂු නිරික්ෂකයින්ගේ කැපවීම ද අගය කිරීම කළ යුතු මතා ය.

මෙම හාඡා විගණනය පදනම් කරගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ හාඡා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී රාජ්‍ය, පොදු සහ පොදුගලික ආයතනවල පවතින අඩුපාඩුකම් මොනවාද කියා හඳුනා ගැනීමට හැකියාව ලැබුණු අතර එකී ගැටලු විසඳීමට කෙටි

කාලීන හා දිගු කාලීන වශයෙන් ගත යුතු පියවරයන් කටරේදයි පැහැදිලි අවබෝධයක් මතු විය. 1987 සිට රාජ්‍ය හා ජාතියාන්මක ව්‍යව ද එදා සිට මේ දක්වා පවතින අඩුපාඩුකම්, ප්‍රායෝගිකව මිනිසුන් මූහුණ පාන දුෂ්කරතා යන සියල්ල සැලකිල්ලට ගෙන දිරිස කාලීන විසඳුම් සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම ආණ්ඩුවක ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ගේ වගකීම වේ. එකී කටයුත්ත වෙනුවෙන් මෙම හාඡා විගණනය මහඟ පිටිවහලක් වන බව අපගේ විශ්වාසයයි.

ලයනල් ගුරුගේ
ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂක
විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය

අරමුණ

මෙම වාර්තාවේ මූලික අරමුණ වන්නේ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරා ගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස ගණනාවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින සුළු ජාතින්ගේ හාඡා අධිකීන් ඉහළ තැබීමේ (Promoting Language Rights Of Monitoring - PLRM)ව්‍යාපෘතියෙහි ක්‍රියාකාරකම සිදුවන ප්‍රදේශයන් කෙරේ විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ යථාර්ථයන් කවරේද යන්න සොයා බැලීමත් ඒ තුළින් ඉස්මතු වන මූලික හඳුනාගැනීම පෙන්වා දීමත් සහ රීට අදාළ නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කිරීමත් ය.

අධ්‍යාපන කුලම්දය

මෙති භාජා විගණනය සඳහා භාවිතා කරන ලද අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය තුළ, මෙම විගණනයටහා ජනය කරන ලද මූලික සේතු 08ක් සඳහා වෙන වෙනම විශේෂීත වූ ප්‍රශ්නාවලියන් භාවිතා කරමින් එකී ප්‍රශ්නාවලින් තොරතුරු ලබ ගැනීම උදෙසා අවශ්‍ය සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නිරීක්ෂණ කටයුතු කිරීම සඳහා විශේෂයෙන් ප්‍රහුණු කරන ලද සේතු නිරීක්ෂකයින් භාවිතා කරන ලදී. මෙති නිරීක්ෂකයින් හරහා අදාළ සේතුයන් තුළ ද්වීභාජා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වීමේ සත්‍ය තත්ත්වයන් පිළිබඳ තොරතුරු උක්හා ගන්නා ලදී. රාජ්‍ය භාජා ප්‍රතිපත්තියේ හරයන් සත්‍ය ලෙසම අදාළ වූත්, අත්‍යාවශ්‍ය වූත් සේතු, ආයතන සහ ස්ථාන ගණනාවක්ම මෙම භාජා විගණනය තුළින් ආවරණය කිරීමට මෙති ක්‍රමවේදය අරමුණු කරන ලදී.

භාජා විගණනය සඳහා තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්ක 15ක් තුළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 35ක් භාවිතා කරන ලද අතර මෙති ප්‍රදේශයන් තෝරා ගැනීමේදී හේතු පාදක වූ මූලික නිරීක්ෂකයන් අතර 1). සුළු ජාතික ජනගහනය 2). පසුගිය වසර දෙකක කාලය තුළ සුළු ජාතින්ගේ භාජා අයිතිවාසිකම් ඉහළ නැවීමේ (PLRM) ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම යන සාධක ද්වීත්වයට මූලිකත්වය ලබා දුනී. ඒ අනුව (ඡබසල්) ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 35ක් (ඒ වන විටත් භාජා සම්ති ස්ථාපිත කරන්නා වූ ප්‍රදේශයන් වේ) මෙති විගණනය සඳහා භාවිතා කරන ලදී. තවද මෙම විගණනය සඳහා දායකත්වය දැක්වූ රාජ්‍ය සේවකයින් අතර සමාර්ථක නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරීන්, දිව්‍ය නැගුම් නිලධාරීන්, පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්, ආදීන් ද අදාළ ආයතනයන්ගේ ආයතන ප්‍රධානීන් හෝ නියෝජ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන් ද සිය අදහස් හා තොරතුරු ලබා දීම සිදු කරන ලදී.

මෙම භාජා විගණනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයෙහි කොටසක් වශයෙන් අදාළ තොරතුරු එක් රස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියට දායකත්වය යුත් සියලුම සේතු නිරීක්ෂකයින් සඳහා දින තුනක තේවාසික ප්‍රහුණු සැසියක් පවත්වන ලදී. මෙති ප්‍රහුණු සැසියෙදී, සේතු නිරීක්ෂකයින් විසින් අදාළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් පැවැත්විය යුතු ආකාරය, සාකච්ඡාවන් මෙහෙය විය යුතු අන්දම, නිරීක්ෂණ කටයුතු කළයුතු ආකාරය ආදිය පිළිබඳව විධිමත් ලෙස ප්‍රහුණු කර දැනුවත් කරන ලදී. තවද අදාළ ප්‍රශ්නාවලින් භාවිතා කරන අන්දම සම්බන්ධයෙන් ආදර්ශ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම තුළින් සේතු නිරීක්ෂකයින් සඳහා ප්‍රායෝගික ප්‍රහුණුවක් ද ලබා දෙන ලදී. මෙති ප්‍රහුණු කිරීමේ කටයුතු සඳහා මෙවැනි අධ්‍යනයන් සම්බන්ධ මතා දැනුමක් සහ පළපුරුදේදක් ඇති ප්‍රහුණුකරුවන් භාවිතා කරන ලදී. ඒ ඒ සේතුයන් සඳහා විශේෂයෙන් සකසන ලද විධිමත් ප්‍රශ්නාවලින් මෙති භාජා විගණනය සඳහා භාවිතා කරන ලද අතර ඒ ආකාරයෙන් එක්ස්ස් කර ගත් සියලු දත්ත තොරතුරු විශේෂීත වූ වර්ගිකරණ ක්‍රියාවලියකට සහ දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලියකට බලුන් කරන ලදී.

මෙති භාජා විගණනයේදී අහඹු ක්‍රියාදියක් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කර තොමැති අතර ඒ වෙනුවට, අදාළ ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා තොරතුරු එක්ස්ස් කිරීමට දායක කර ගන්නා ලද නියැදිය වූ කළී විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්ත්‍යෙහි ඉහතින් සඳහන් කළ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් දියත් කර ඇති ප්‍රදේශයන්ගේ අදාළ නිලධාරීන් සහ ආයතනයන්ය.

මෙති විගණනය සඳහා භාවිතා කරන ලද ප්‍රශ්නාවලිය මූලින්ම සිංහල භාජාවන් කරන ලද අතර පසුව එය දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි භාජාවන්ට පරිවර්තනය කරන ලදී. තවද, අදාළ සේතු නිරීක්ෂකයින් තොරතුරු රස් කිරීමේ කාර්යයෙහි නිපුක්ත කරලීමට පෙර, ඒ ඒ සැම ප්‍රශ්නාවලියක්ම යොදා ගනිමින් පරීක්ෂණ මට්ටමෙහි ආදර්ශ සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් සිදු කරන ලද අතර ඉන් අපේක්ෂා කරනු ලැබුවේ එකී ප්‍රශ්නාවලින් සේතුයෙහි දී ඉතා ඉහන් එලදායීතාවයකින් යුත්ත්ව භාවිතාවට මග පැදිමයි.

භාජා විගණනයට අදාළ සේතු කටයුතු වර්ෂ 2011 මැයි 27 දින සිට ජූලි 01 වන දින දක්වා සිදු කරන ලදී. මේ සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය සඳහා සේතු නිරීක්ෂකයින් 49 දෙනෙකු යොදවනු ලැබූ අතර ඔවුන් අතරින් 35 දෙනෙකු ප්‍රාදේශ සේතු නිලධාරීන් වූ අතර 14 දෙනෙකු ස්ථා සේතු නිලධාරීනියන් විය.

ඇංග්‍රීසු පිටපත් සංඛ්‍යාව

- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයෙහි (75.3%) හැරුණු කොට අනෙක් දිස්ත්‍රික්කයන්ගේන් 85% - 90% ක් අතර විගණනයට දායකය වූ නිලධාරීන් “රජයේ නිලධාරීන් විසින් සියලු රාජ්‍ය භාෂා දෙකෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය” යන අදහසට එකතුවය පල කර තිබුණි.
- හම්බන්තොට, මධ්‍යමප්‍රාව, මන්තාරම, කිලිනොවිවිය සහ යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක පහෙහි 20% ක් පමණ රජයේ නිලධාරීන් ප්‍රකාශ කර සිටින ලද්දේ ඔවුන් රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳ අසා නොමැති බවයි.
- රාජ්‍ය අංශයෙහි 67% ක් වූ ප්‍රමාණයක් සඳහා කරන ලද්දේ ඔවුන්ගේ ආයතනයක් තුළ නිලධාරීන්ට රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ජාතික භාෂා සහ සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශ විසින් හෝ රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කර නොමැති බවයි.
- වර්ෂ 2007 න් පසු රාජ්‍ය සේවයට බැඳුණු නිලධාරීන් අතුරින් 73%ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තමන්ගේ ආයතනයන් තුළ ක්‍රියාත්මක කර නොමැති බවයි.
- මෙකි භාෂා විගණනයට දායක වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන් අතුරින් 62.4% ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ, රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව වූ ව්‍යුත්ත්වා සහ ගැසට නිවේදන තමන්ට ලැබේ නොමැති බවය.
- රාජ්‍ය භාෂාවන් ද්වීත්වයෙන් කවර භාෂාවක් හෝ ඉගෙන ගැනීමේදී මෙකි නිලධාරීන් මූහුණපාන ප්‍රධාන ගැටළු ද්වීත්වය ලෙසට 1). 55.4% ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ තමන්ට රාජකාරී බහුල කමත් අවශ්‍ය කරම් කාලයක් සෞයාගත නොහැකි කමන්ය. 2). 52.4% ක් දක්වා සිටියේ, ඔවුන්ගේ ඉගෙනීමේ අපේක්ෂාවට ගැලපෙන ගුරුවරයන්ගේන් භාෂා පංති සෞයා ගත නොහැකි කමය.
- සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ 90% ක් රාජ්‍ය අංශයෙහි නිලධාරීන් “සියලු රාජ්‍ය ආයතන රාජ්‍ය භාෂා දෙකෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය” යන අදහසට එකතුවය පළ කරන ලද අතර එය දෙනාත්මක ප්‍රව්‍යතාවයකි.
- විද්‍යාල්පතිවරුන්ගේන් බහුතරයක්වූ 864 දෙනෙකු පෙන්වා දෙන ලද්දේ රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් තමන්ගේ පාසැල් තුළ සිදුකර නොමැති බවයි.
- පළාත් සහා යටතේ පාලනය වන පාසැල් 1035 ක් අතුරෙන් 749 කට සංහිතියාව ගොඩනැංවීමේ හා සම්බන්ධ කියවීමේ පොතපත ලැබේ නොමැති බවටත් පාසැල් 286 කට එවැනි පරිශිලන ගුන්ථ ලැබේ තිබු බවටත් තහවුරු විය.
- භාෂා විගණනයේදී ප්‍රතිචාර දැක් වූ පාසැල් 1141 ක් අතුරෙන් විද්‍යාල්පතිවරුන් බහුතරයක් වූ 999 ක්ම ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ “සියලු රාජ්‍ය ආයතන රජේය භාෂා දෙකෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය” යන අදහසට ඔවුන් එකතු වන බවයි.
- දෙමළ මාධ්‍ය පාසැල් අතුරෙන් 91.3% ක් තුළින් ඉදිරිපත් වූයේ සිංහල භාෂා ඉගෙනුවීම සඳහා ඇති ගුරුවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව ප්‍රමාණවත් නොවන බවයි. මේ අතර 56.6% ක් වූ ද්වීභාෂා පාසැල් තුළ සිංහල භාෂාව ඉගෙනුවීම සඳහා සිටින ගුරුවරුන්ගේ හිගකම පෙන්වා දෙන ලදී.

-
- මෙකි හාංස විගණනය සඳහා තොර් ගන්නා ලද සීමිත පොලිස් ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වුවද තත්ත්වය සලකා බලන කළ, හාංස ප්‍රවීනත්වය සහිත පොලිස් නිලධාරීන්ගේ හිගකම සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් පෙන්වුම් කරන ලදී.
 - පන්සල්, කෝවිල්, දේශප්‍රාන, සම්මිත සහ වෙනත් ආයතන ආදි පොලු ස්ථානයන්හි ප්‍රධානීන් ලෙස මෙකි විගණනය සඳහා සම්බන්ධකර ගත් 568 දෙනෙකුගෙන් යුක්ත කණ්ඩායම සතුව රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය සහ හාංස අයිතින් සම්බන්ධයෙන් සාපේශ්‍යව යම් පුළුල් වූ දැනුමක් ඇති බව පෙන්වුම් කරන ලදී.
 - විගණනයට පාතු වූ පුද්ගලික අංශයෙහි වෙළඳ ව්‍යාපාර සහ සේවා සැපයීමේ ආයතන ආදියෙහි ප්‍රධානීන් 704 දෙනෙකු අතරින් 50% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් රාජ්‍ය හාංස කොමිසම පිළිබඳ අසා තිබුණි.
 - මෙම හාංස විගණනය කුළ ස්වාධීන නිරීක්ෂණයට හාජනය කළ රාජ්‍ය අංශයෙහි ආයතනයන් අතර, 53.3% ක් වූ බහුතර ආයතනයන් කුළ නාම පුවරු හාංස ත්‍රිත්වයෙන්ම පවත්වාගෙන යනු ලබන බව තහවුරු විය.
 - නිරීක්ෂණයට ලක්කළ රාජ්‍ය අංශයෙහි ආයතනයෙන් අතුරෙන් 60% ක් කුළ හාංස සැලසුම් තොත්තු අතර අනුමත කරන ලද හාංස සැලසුම් දැකිය හැකි වුයේ 9.1% ක් වූ ස්ථානයන් හි දී පමණි.

ලංකා ජ්‍යෙෂ්ඨ සංග්‍රහ මධ්‍යස්ථානය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ රාජ්‍ය භාෂාවන්ට ඇති පිළිගැනීම පිළිබඳ තත්ත්වය කෙරෙහි අතිත ආචැර්ණයක් කිරීමේදී, මෙරට තුළ සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව බවට පත් කිරීමේ මැතිවරණ පොරොන්දුවක් 1956 දී ලබා දුන් අතර එවකට බලයේ සිටි රජය විසින් අදාළ මැතිවරණ පොරොන්දුව ඉටු කරමින් “සිංහල පමණක් පනත් කෙටුම්පත” හඳුන්වා දුන් අතර එය 1956 අංක 33 දරණ රාජ්‍ය භාෂා පනත ලෙසට නීතිගත විය. ඒ අනුව, දෙමළ භාෂාව සඳහා නිසි හඳුනා ගැනීමත් සහ ස්ථානය ලබා දීමට නොහැකි වීමත් ඒ සඳහා වූ දේශපාලනික අකමැත්තත් හේතු පාදක කර ගනිමත් ව්‍යවස්ථාපිත ස්වරුපයෙන්ම දෙමළ භාෂාවට ඇති තත්ත්වය පනත හෙළිමක් සිදු වූයේ ඒ සඳහා නෙතික ආරෝපණයක් ද ලබා දෙමිනි.

1972 සහ 1978 මුළු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවන් තුළින් ද මෙකි සිංහල පමණක්ය යන තත්වය රාජ්‍ය භාෂාව යන කාරණය සම්බන්ධයෙන් යළි යළින් තහවුරු කිරීමේ තත්ත්වයක් දැකිය නැකි විය. කෙසේ නමුදු දෙමළ භාෂාවද රජ්‍ය භාෂාවක් ලෙසට පිළිගැනීමේ හා සැලකිය යුතු වීමේ තත්ත්වයක් 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට පසුකාලීනව එකතු වූ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයන් මාරුගයෙන් විවෘත වූ අතර සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව ලෙස පවතින අතරතුර දෙමළ භාෂාවද ග්‍රී ලංකාවේ තුළ පරිපාලන භාෂාවක් ලෙසට සැලකීමේ ව්‍යවස්ථාපිත පසුබිමද සැකසුණී. රාජ්‍ය භාෂාවන්ට අදාළව අණුඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන ද ඇතුළත්ව අනෙකුත් නෙතික, ප්‍රතිපත්තිමය සහ පරිපාලනය ප්‍රතිපාදනයන් කොතොක් පැවතුන ද, රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ත්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඉස්මතු වන නානාවිධි අඩුප්‍රභුඩුකම් තවදුරටත් විභාල අභියෝගයක් ව පවතී.

මෙරටෙහි රාජ්‍ය භාෂාවන් සම්බන්ධ සමස්ථ ව්‍යවස්ථාපිතමය සහ ප්‍රතිපත්තිමය රාමුව පෙන්වන වර්තමාන 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවහි සමානාත්මකාවය පිළිබඳව වන 12 වන වගන්තිය පකාරව, “කිසිදු නැතැත්තෙකු, අනෙකුත් කරුණු අතර, භාෂාව පදනම් කරගෙන කිසිදු වෙනස් කොට සැලකීමකට භාෂානය නොකළ යුතුය~” (12(2)) යන තහවුරු කිරීම මෙන්ම තවදුරටත් තහවුරු කර සිටින්නේ, අනෙකුත් කරුණු අතර “භාෂාව පදනම් කර ගනිමත් වෙළඳ සැල් වලට, පොදු හොඳනාගාර වලට, ආපන ගාලා වලට, පොදු විනෝද ස්ථාන වලට හේ තම තමන්ගේ ආගමට ඇති පොදු පුරුෂීය ස්ථාන වලට ඇතුළුවීම සම්බන්ධයෙන් යම් අඁක්නුනවකට, බැඳීමකට, සීමා කිරීමකට නැතහොත් කොන්දේසීයකට කිසිම නැතැත්තෙකු යටත් නොකළ යුතුය~ යන්නයි.

භාෂා විගණනයේ ඉතුළත මූල්‍ය ප්‍රධාන කාරණා/ප්‍රතිච්‍රිත

මෙකි භාෂා විගණනයේදී ආවරණය කරන ලද ප්‍රධාන කේත්තු ද්විත්වයක් ලෙස "රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ අංශය සහ පාසැල් විදුහල්පතිවරුන්ගේ අංශය" දැක්විය තැකිය. මෙකි අංශයන් ද්විත්වය තුළ දත්ත එක්සය් කිරීම සඳහා සම්බන්ධ කර ගන්නා ලද, ප්‍රතිච්‍රිත කිරීමෙහි ප්‍රමාණය ද අනෙකුත් කේත්තුයන්ට සාපේක්ෂව ඉහළය. ඒ අනුව රාජ්‍ය සේවකයින් 5167 දෙනෙකුද පාසැල් විදුහල්පතිවරුන් 1142 දෙනෙකුද මෙකි භාෂා විගණනයේ දී සාකච්ඡාවට බුදුන් කරන ලදී. තවද මෙකි භාෂා විගණනයේදී ආවරණ කේත්තුය තවදුරටත් පූජල් කිරීම උදෙසා තොරාගන්නා ලද පොලිස් ස්ථාන 30 ක් සහ රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල් 18 ක් ද යොදාගන්නා ලදී.

තවද, පන්සල්, පල්ලී, දේවස්ථාන, සම්ති අදී පොදු ස්ථානයන්ගේ ප්‍රධානීන් 868 ක් ද වෙළඳ ව්‍යාපාර, සේවා සපයන ආයතන ආදී පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන්හි ප්‍රධානීන් 704 ක් ද මෙකි භාෂා විගණනය සඳහා සම්බන්ධ කරගන්නා ලදී. රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තියෙහි හරය කොතොක් දුරට ප්‍රායෝගික කේත්තුයෙහි දී ක්‍රියාත්මක භාවයට පත්වන්නේ ද යන්න විශ්ලේෂණයේදී එය රාජ්‍ය (ප්‍රතිච්‍රිත කිරීමින් 651 ක්) හා පුද්ගලික අංශයන්හි (ප්‍රතිච්‍රිත කිරීමින් 236 ක්) ආයතනය තුළ කොතොක් දුරට සිදුවේද යන්නත් අවබෝධ කරගැනීම උදෙසා ස්වාධීන නිරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියක් ද මෙකි විගණනය තුළ සිදු කරන ලදී.

ඒ අනුව මෙම භාෂා විගණනය තුළින් ආවරණය කරන ලද සියලුම කේත්තුයන් තුළින් උකහා ගන්නා ලද දත්ත තොරතුරු විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාවලියකින් පසු ඒ ඒ කේත්තුයට වෙන් වූ ප්‍රධාන පරිච්ඡේද තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරේ

තමනු පරිච්ඡය

රජයේ නිලධාරීන්

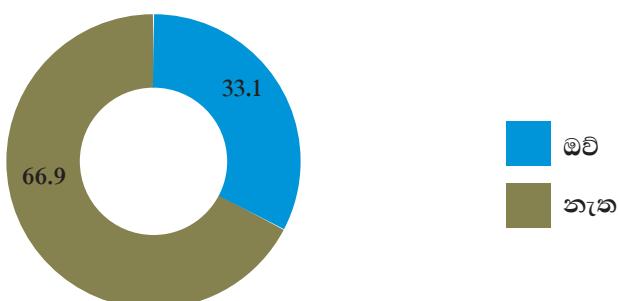
මෙකි හාංස විගණනය සිදු කළ දිස්ත්‍රික්ක 15ක් අතුරෙන් දිස්ත්‍රික්ක 7හි රාජ්‍ය නිලධාරීන් අතුරෙන් 90% කගේ ඉහළම හාංස හැකියාවක් ඇත්තේ සිංහල හාංසට සම්බන්ධයෙනි. මේ අතර අම්පාර, මධ්‍යමප්‍රාව, මන්නාරම, කිලිනොවිවිය සහ යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක 5 තුළ රාජ්‍ය නිලධාරීන් 87% කගේ ඉහළම හාංස ප්‍රවීණත්වය තිබුණේ දම්ල හාංස සම්බන්ධයෙනි.

මෙහිදි සඳහන් කළයුතු කරුණක් වන්නේ, වර්ෂ 2007.05.28 දිනැති අංක 7/2007/1 දරණ රාජ්‍ය පරිපාලන වකුල්බනය මගින් පෙන්වා දෙන ආකාරයට, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට දෙවන හාංසවක ප්‍රවීණතාවය ලබා ගැනීම යන්න අත්‍යාවශ්‍ය කාරණයක් බවට පත් කර තිබූ අතර එය ආයතන සංග්‍රහයෙහි 11 වන පරිවිශේදයෙහි අනු වගන්ති අංක 12:12:1 යටතේ අන්තර්ගත ප්‍රතිපාදනයක් ද විය. ඒ අනුව, ආයතන සංග්‍රහයෙහි වගන්ති අංක 12:12:2 යටතේ පෙන්වා දෙනු ලබනනේ අදාළ තනතුරට/සේවාවට අනුපුක්ත කිරීමෙන් පසු වසර 5ක් තුළදී හැම රාජ්‍ය නිලධාරීයෙකුම ඒ ඒ තනතුරට අදාළව දක්වා ඇති හාංස ප්‍රවීණත්වය ද්වීතීයික හාංසවක් සම්බන්ධයෙන් ලබාගත යුතු බවයි.

ඒ අනුව, මෙකි හාංස විගණනයට අන්තර්ගත වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගෙන් 45.5% ක් රාජ්‍ය සේවයට බඳී ඇත්තේ වර්ෂ 2007 දී හෝ රේට පසුය. එසේ හෙයින් ඉත් බොහෝ පිරිසක් ඉහත කි වකුල්බනයෙහි ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත් බවට පෙන්වුම් කෙරේ.

පහතින් දැක්වෙන රුපසටහන 1 තුළින් පිළිබඳ කෙරෙන පරිදි, රාජ්‍ය නිලධාරීන් අතුරින් 67% ක් වූ බහුතරයක් ප්‍රකාශ කර සිටියේ තම තමන්ගේ ආයතනයන්හි රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් හාවය ලබා දැමී වැඩසටහන් ජාතික හාංස හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශය හෝ රාජ්‍ය හාංස දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කර නොමැති බවයි.

රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ජාතික හාංස හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ රාජ්‍ය හාංස දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඔබගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබේද ?

රුපසටහන් 1

රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

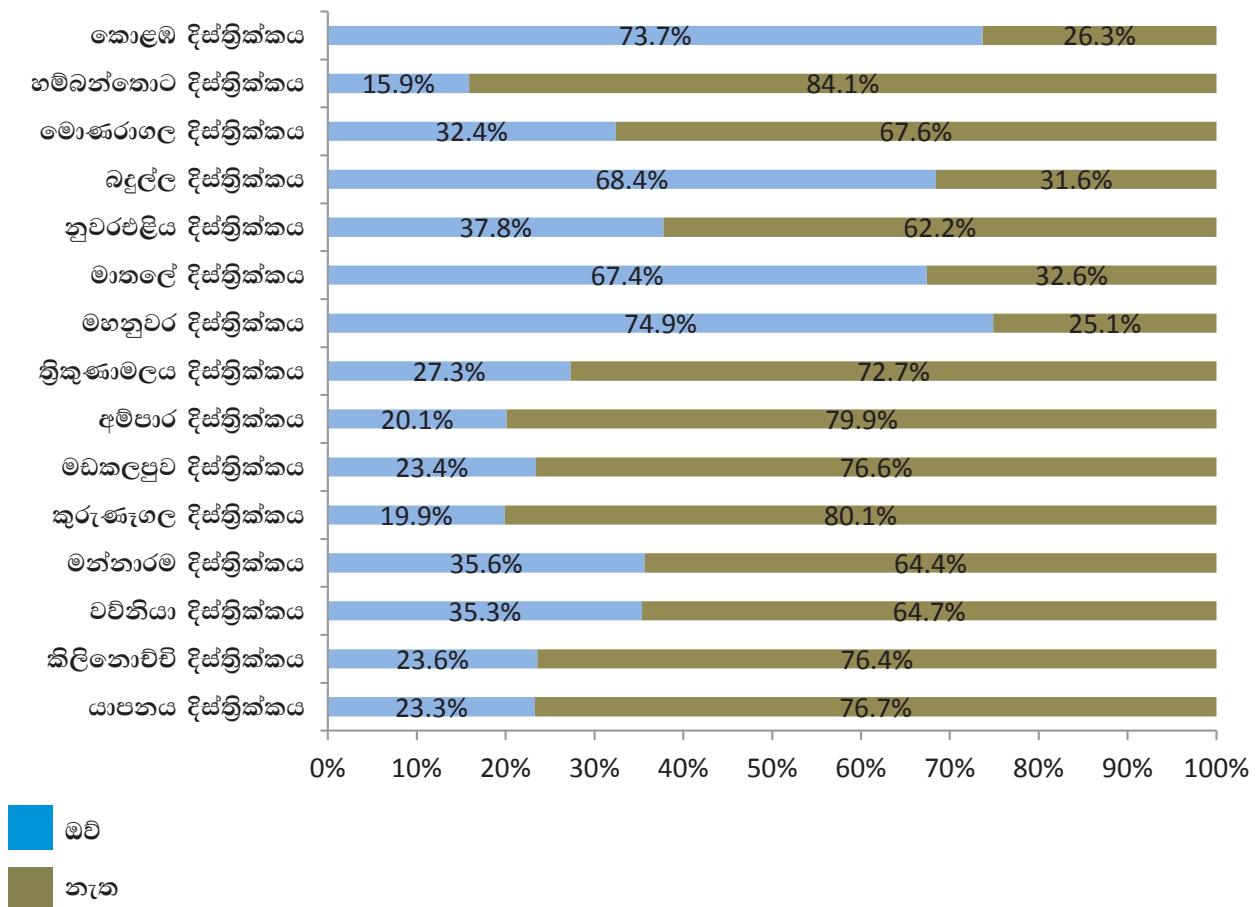
ඒ අනුව, අදාළ ජාතික හාඡා හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශය හෝ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා රාජ්‍ය නිලධාරීන් කොපමණ ප්‍රමාණයකට කවර දිස්ත්‍රික්කයන් තුළින් දායක වීමට කොතෙක් දුරට ඉඩ ප්‍රස්ථාව ලැබුණේ ද යන්න විමසා බැඳීම වටී.

පහතින් දැක්වෙන රුප සටහන 2 හි පෙන්වාදෙන ආකාරයට හාඡා විගණනයට අන්තර්ගත කළ දිස්ත්‍රික්ක 15ක් අතුරෙන් කොළඹ, n.y.a., මාතලේ සහ මහනුවර යන දිස්ත්‍රික්ක 4 තුළ පමණක් 65% ක් වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට ජාතික හාඡා හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශය හෝ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන ලද රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා අවස්ථාව ලැබේයි.

සමස්ථයක් ලෙස දිස්ත්‍රික්ක 11 ක නිලධාරීන් 60%ක් එවැනි ආකාරයෙහි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තමන්ගේ ආයතනයන්ට ලැබේ නොමැති බව ප්‍රකාශ කරන ලදී. මේ තත්ත්වය පෙන්නුම් කළ දිස්ත්‍රික්කයන් අතුරෙන් ද හම්බන්තොට, ශ්‍රී ක්‍රිංකාමලය, මධ්‍යමාවුව, අම්පාර, කුරුණෑගල, කිලිනොවිය සහ යාපනය යන දිස්ත්‍රික්ක 7 හි නිලධාරීන් 70% ක්ම ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ එවැනි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තම ආයතනයන්ට ලැබේ නොමැති බවය. මෙකි දිස්ත්‍රික්ක 7න් රක්ම ඇත්තේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් තුළ වීමට ද සැලකිය යුතු කරුණකි.

රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ජාතික හාඡා හා සමාජ ඒකාග්‍රද්ධනා අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් බැඟේ ආයතනයේ නිලධාරීන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබේද ?

- දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්.

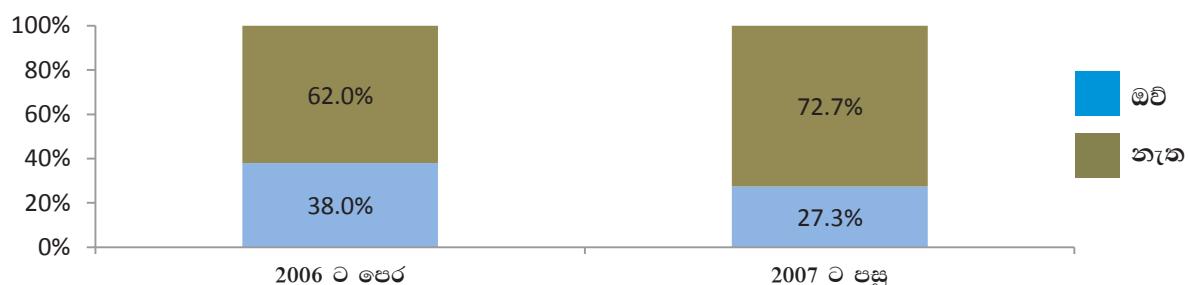
රුප සටහන 2:

අදාළ රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්.

පහතින් දක්වා ඇති රුප සටහන 3 තුළින් පැහැදිලි කෙරෙන අන්දමට, වර්ෂ 2006 හෝ රේට පෙර රාජ්‍ය සේවයට බැඳුණු නිලධාරීන් අතුරින් 62% ක් පෙන්වා දෙන ලද්දේ එවැනි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තමන්ගේ ආයතනයන් හි පවත්වා නොමැති බවය.

වර්ෂ 2007 හෝ රේට පසු රාජ්‍ය සේවයට බැඳුණු නිලධාරීන්ගේ 73% පෙන්වා දුන් ආකාරයට එවැනි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් මුළු සිදු වී නොමැති බවත්, තවත් 27% ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ජාතික හාජා හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශය තමන්ගේ ආයතනය තුළුවැනි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත් වූ බවත් ය.

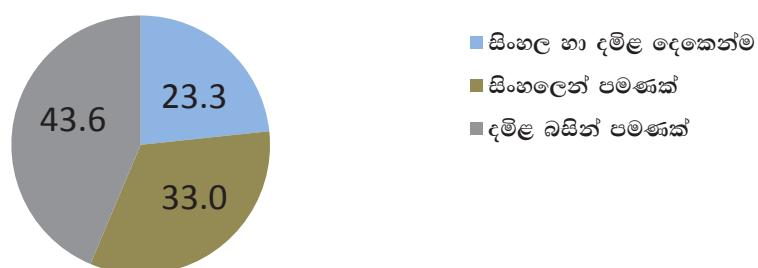
රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ජාතික හාජා හා සමාජ ඒකාග්‍රතා අමාත්‍යාංශයෙන්
හෝ රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඔබගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්ට දැනුවත්
කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබේද ?
- සේවයට බැඳුණු වර්ෂය අනුව

රුප සටහන 3:
රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම
සේවයට බැඳුණු වර්ෂය

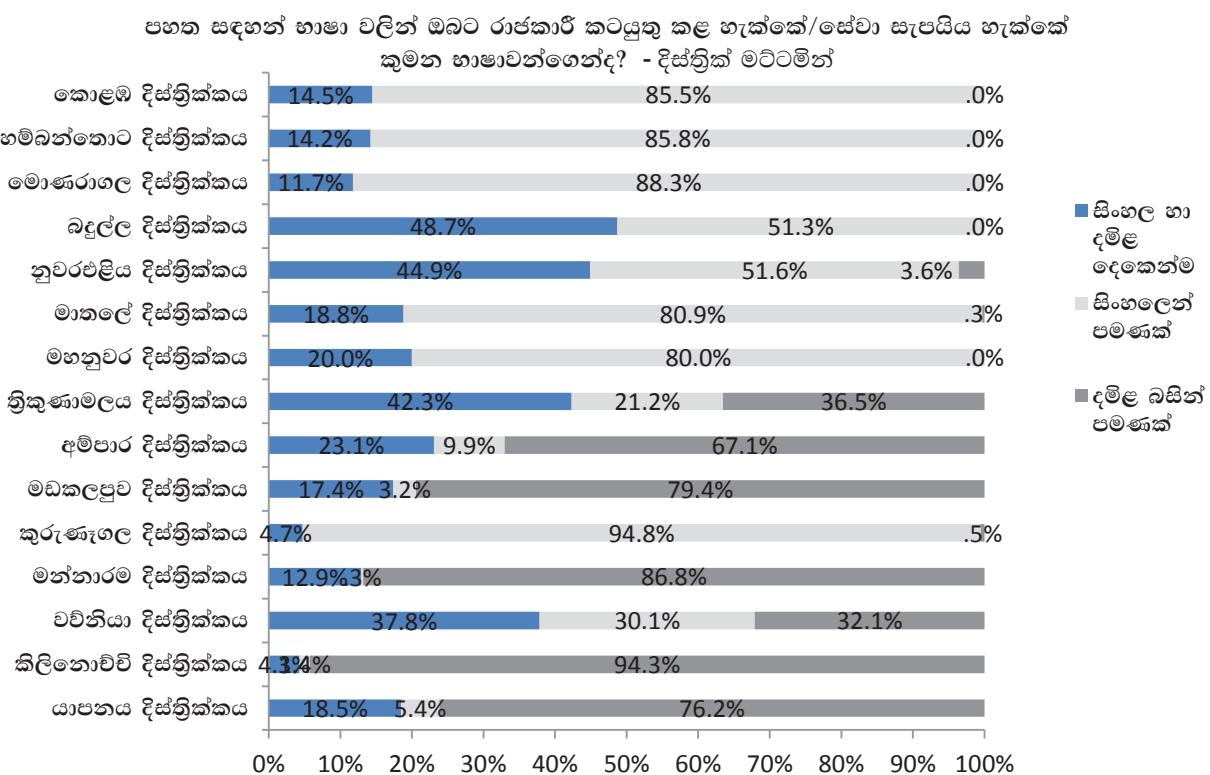
පහත රුප සටහන 4 හි දක්වා ඇති පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 15 ක ක්‍රියාත්මක කළ මෙම විගණනය සඳහා දායක වූ නිලධාරීන්ගේ 23% කට සිංහල සහ ද්‍රීංඩ යන හාජාවන්ගෙන් එලෙස සිය රාජකාරීන් ඉටු කළ හැකි බව දැක්වීමි.

පහත සඳහන් හාජා වලින් ඔබට රාජකාරී කටයුතු කළ හැක්කේ/සේවා සැපයිය හැක්කේ
කෙමා පැවත්වන්ගෙන්ද?

රුප සටහන 4: රාජකාරී සේවාවන් සැපයිය හැකි හාජාවන්

කෙසේ නමුත්, දිස්ත්‍රික්ක මට්ටම්න් මෙම හාජා විගණනයට සම්බන්ධ වූ රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සංඛ්‍යාවන් සමග විමසීමේදී, පහත රුප සටහන් මගින් පෙන්වුම් කෙරෙන ආකාරයට සිංහල සහ දීමිල යන හාජාවන් ද්විත්වයෙන්ම ඔවුන්ගේ සේවා කටයුතු කිරීමේ හැකියාව සාපේශ්‍යව යම් සැලකිය යුතු ඉහළ මට්ටමක පවතින බව පෙනුණු ඇතර එය පිළිවෙළින් බදුල්ල (48.7%), තුවරඹ්‍ය (44.9%), තීක්ෂණමලය (52.3%) සහ වචනියාව (37.8%) ඇදී වශයෙන් පැවතුණි.

රුප සටහන 5 : සේවාවන් පැවතිය හැකි හාජාවන් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටම්න් ප්‍රතිශතයක

රුප සටහන 6 කුලින් පෙනෙන පරිදි, විගණනයට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ගෙන් බහුතරයකින් පෙන්වා දුන්නේ රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන වකුලේඛන සහ ගැසට් නිවේදන තමන්ට ලැබේ නොමැති බවයි.

රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තියට අදාළ වකුලේඛන හා ගැසට් නිවේදන ඔබට ලැබේ ඇත්ද?

රුප සටහන 6: රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වකුලේඛන සහ ගැසට් නිවේදන ලැබේම

රුප සටහන් 7 තුළින් පෙනෙන පරිදි,හාංසා විගණනයේ දත්ත තව දුරටත් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී ඉස්මතු වූ කරුණක් වන්නේ දමිල සහ සිංහල යන හාංසා දෙකෙන්ම සිය රාජකාරී කටයුතු කළ හැකි නිලධාරීන්ගේ 51.9% කට, පෙර කිවුලේබන සහ ගැසට් නිවේදන ලැබේ තිබූ බවත්, 48.1% ක් සඳහා එකී ලියවිලි ලැබේ නොමැති බවත් ය.

රාජ්‍ය හාංසා ප්‍රතිපත්තියට අදාළ වුතුලේබන හා ගැසට් නිවේදන ඔබට ලැබේ ඇත්ද?
- ප්‍රතිවාරකයන්ගේ සේවා සැපයීමේ හාංසා හැකියාව අනුව

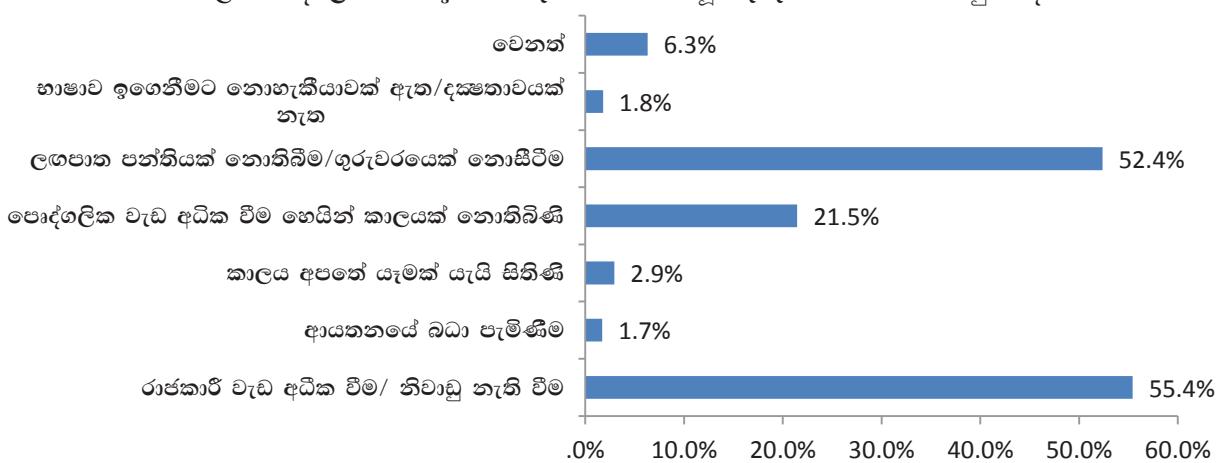
රුප සටහන 7 : රාජ්‍ය හාංසා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වුතුලේක සහ ගැසට් නිවේදන ලැබීම සහ හාංසා ප්‍රමාණතාවය

මෙම සම්පූර්ණයේ දී,රජයේ නිලධාරීන්ගේ අති විශාල බහුතරයක්, එනම් 95%ක් ම වාගේ, ප්‍රකාශ කර සිටියේ දෙමළ හාංසාව හෝ සිංහල හාංසාව ඉගෙනීමට ඔවුන් උනන්දුවක් දක්වන බවය.

හාංසා තුනම සම්බන්ධයෙන් රජයේ සේවකයන්ට තිබිය යුතු හාංසා ප්‍රවීතතා මට්ටම් ඔවුන්ට ලබා දීම රජයේ හාංසා දෙපාර්තමේන්තුව සහ රාජ්‍ය හාංසා කොමිෂම යටතේ පවතින ජාතික හාංසා හා සමාජීය ඒකාගුතා අමාත්‍යාංශයට පවරා තිබෙන කාර්යයකි.

රුප සටහන් 8අනුව,සිංහල / දෙමළ හාංසා ඉගෙනීමේදී පැන තැගෙන බාධකයන් ගැන සළකා බැලීමේ දීපුධාන බාධක දෙකක් කැඳී පෙනේ. සම්පූර්ණයට පිළිබඳ දුන් 55.4% ක අදහස් වූයේ කාර්යාල වැඩකටයුතු බහුලවීම සහ ප්‍රමාණවත් නිවාඩු නොලැබීම ප්‍රධානතම බාධාවන් බවයි. 52.4% කගේ අදහස් වූයේ තම ඉගෙනීමේ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ගුරුවරයකු/ පංතියක් නොමැති වීම ප්‍රධානතම බාධකය වූ බවයි.

සිංහල හෝ දමිල හාංසාව ඉගෙනීමට ඔබට තිබූ කැමැත්තට බාධාවක් තිබුණේද?

රුප සටහන 8: හාංසාවන් ඉගෙනීමට ඇති බාධාවන්ගේ ස්වභාවය

මෙම පසුවිම අනුව, රාජ්‍ය හාංචා කොමිසම පිළිබඳව දැනුවත් හාටයට අදාලට රජයේ නිලධාරීන් පිළිබඳව දිස්ත්‍රික්ක අනුව වියෙල්පෙනය කිරීමේදී, දිස්ත්‍රික්ක පහක (හම්බන්තොට, මධ්‍යකළපුව, මන්නාරම, කිලිනොවිවි සහ යාපනය යන දිස්ත්‍රික්කවල), රජයේ සේවකයන් 20 හෝ එට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඔවුන් රාජ්‍ය හාංචා කොමිසම ගැන අසා තොසිටි බව පැවසුහ. පහත දැක්වෙන අංක 1 වගුවෙන් දැක්වෙන පිරිදී යාපනය දිස්ත්‍රික්කය තුළ , පිළිතුරු සැපයු 910 දෙනෙකු අතරින් 223 දෙනෙක් රාජ්‍ය හාංචා කොමිසම ගැන තොසිටියහ. මධ්‍යකළපුව දිස්ත්‍රික්කය තුළ විමසන ලද නිලධාරීන් අතරින් 113 දෙනෙක් රාජ්‍ය හාංචා කොමිසම ගැන අසා තොසිටියහ.

වගුව 1: රාජ්‍ය හාංචා කොමිසම පිළිබඳ දැනුවත් හාටය - දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්

දිස්ත්‍රික්කය	එවි	එවි	නැත	නැත	එකතුව
	(සංඛ්‍යාව)	(ප්‍රතිශතය)	(සංඛ්‍යාව)	(ප්‍රතිශතය)	
යාපනය	687	75.5	223	24.5	910
කිලිනොවිවිය	90	64.3	50	35.7	140
ව්‍යුහියාව	328	94.0	21	6.0	349
මන්නාරම	243	80.2	60	19.8	303
කුරුණෑගල	180	94.2	11	5.8	191
මධ්‍යකළපුව	451	80.0	113	20.0	564
අම්පාර	534	88.3	71	11.7	605
නිකුණාමලය	477	91.7	43	8.3	520
මහනුවර	212	98.6	3	1.4	215
මාතලේ	314	98.4	5	1.6	319
නුවරඑළිය	209	92.9	16	7.1	225
බදුල්ල	200	87.7	28	12.3	228
මොණරාගල	236	84.0	45	16.0	281
හම්බන්තොට	185	77.4	54	22.6	239
කොළඹ	76	100	0	.0	76
එකතුව	4422	85.6	743	14.4	5165

පහත අංක 2 වගුව දැක්වෙන පරිදි,හාංචා ප්‍රවීණතා විභාගය සමත් වූ 367 ක් රජයේ සේවකයන් අතරින් 20 දෙනෙකුරාජ්‍ය හාංචා කොමිසම ගැන දැන තොසිටියහ. තවද විභාගයට පෙනී සිටි ප්‍රතිඵල අපේක්ෂාවෙන් සිටින 70 දෙනෙකු අතරින් 10 දෙනෙකු රාජ්‍ය හාංචා කොමිෂම ගැන තොදත්හ.

හාංචා ප්‍රවීණතාවිභාගය අසමත් වූ නිලධාරීන් 105 දෙනෙකු අතරින් 7 දෙනෙකු රාජ්‍ය හාංචා කොමිෂම ගැන දැන තොසිටියහ. හාංචා ප්‍රවීණතා විභාගයට පෙනී සිටිමට නියමිත 663 දෙනෙකු අතරින් 52 දෙනෙක් එම කොමිසම ගැන දැන තොසිටියහ.

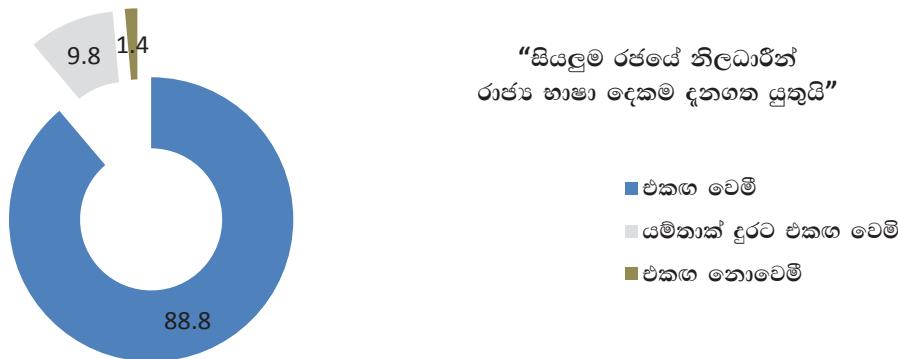
වගුව 2 : හාජා කොමිසම පිළිබඳ දැනුවත් බව හා හාජා ප්‍රවීණතා විභාගය

		රජයේ නිලධාරීන්ට නියමිත හාජා ප්‍රවීණතා විභාගය ඔබ සමත් ඇ?			
රාජ්‍ය හාජාව කොමිසම ගැන ඔබ දැන තිබේද?	සමත් අය අතරින්	සමත් නොමැති අය අතරින්	විභාගයට පෙනී නොසිටි අය අතරින්	විභාගයට පෙනී සිටි ප්‍රතිඵල නොලත් අය අතරින්	
මධ්‍ය	94.6%(347)	93.3%(98)	92.2%(611)	85.7%(60)	
නැත	5.4%(20)	6.7%(7)	7.8%(52)	14.3%(10)	
එකතුව	367	105	663	70	

සියලුම රාජ්‍ය ආයතන රාජ්‍ය හාජා දෙකෙන්ම කටයුතු කළ යුතුය” යන අදහසට සම්ස්කරණයට සහභාගී වූ 90% ක් ම සිය එකතුවාට දැක්වූ අතර, ඉතිරි නිලධාරීන් පැවසුවේ එම අදහසටතමත් තරමක් දුරට පමණක් එකත බවයි.

රාජ්‍ය ආයතනන් තුළ රාජ්‍යකාරී කටයුතු කිරීමේදී රාජ්‍යනිලධාරීන්රාජ්‍ය හාජා දැවැන්වයෙන්මකටයුතු කළයුතුය යනමතයටමෙකිවිගණනයට දායකවූ නිලධාරීන්ගෙන් තිබුණු ප්‍රතිචාරය ද සමගම “සියලුම රජයේනිලධාරීන්රාජ්‍ය හාජා දෙක පිළිබඳවම දැනගත යුතුයි” යනමතය කෙරේ දක්වන ප්‍රතිචාරයන් ද අධ්‍යනයකරන ලදී.

පහතින් පෙන්නුම් කෙරෙන රුපසටහන 9 තුළින් දැක්වෙන පරිදි 8.88% ක් වූ බහුතරයක් මෙකි “සියලුම රජයේ නිලධාරීන් රාජ්‍ය හාජා දෙකම දැනගත යුතුයි” යන මතයට එකතන්වය පල කරන ලදී.

රුප සටහන 9 : සියලුම රාජ්‍ය නිලධාරීන් රාජ්‍ය හාජා දෙකන්ම කටයුතු කළ යුතුය යන අදහස පිළිබඳ මතය

සේවාවන් ඉටු කිරීම සඳහා රජයේ සේවකයන් හට අවශ්‍ය ඒ ඒ හාජාවෙන් මූලික ප්‍රවරු හා පෝරම පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී, රුපසටහන 10 අනුව, තමන්ට අවශ්‍ය ඒ ලේඛන සිංහල හා දෙමළ යන හාජා දෙකන්ම ලබාගත හැකි බව 48.6% ක් ප්‍රකාශ කර සිටියන. මෙම ලේඛන දෙමළ හාජාවෙන් පමණක් ලබාගත හැකි බව 28% ක් පැවසුවේය. 17.9% ක් ප්‍රකාශ කර සිටියේ එම ලේඛන සිංහල හාජාවෙන් පමණක් ලබාගත හැකි බවයි.

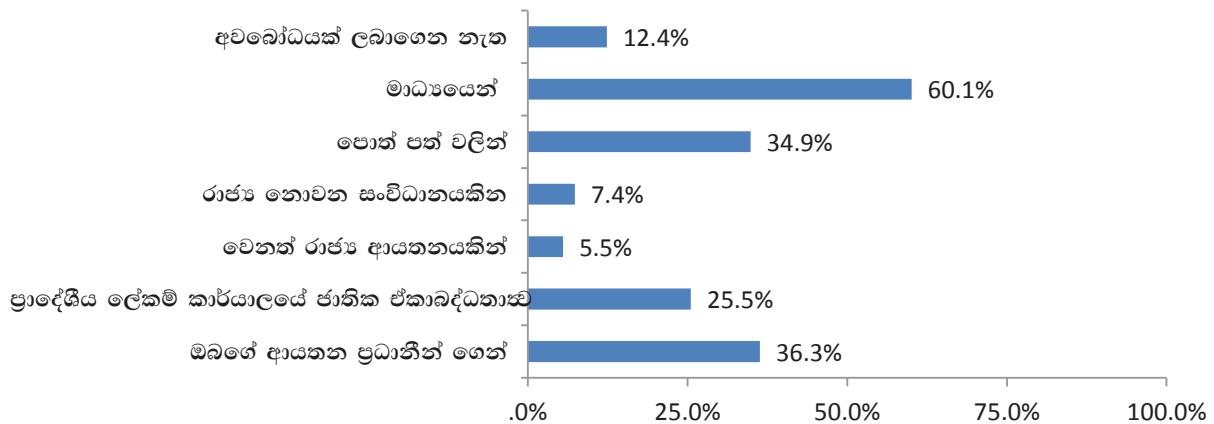
බඳගෙන සේවා සැපයුමේ දී මහජනතාවගේ පරිහරණය සඳහා ඔබ ලග ඇති ආකෘති පත්‍ර /පොරම් සියලුල සියලුල සිංහල හා දෙමළ හාජා දෙකන්ම ඇත්තේද?

රුප සටහන 10 : අමාත්‍ය පෝරම / ආකෘති පත්‍රය රාජ්‍ය හාජා දෙකන්ම ලබා ගත හැකිකම

රාජු හාං ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුම හා අවබෝධය ලබාගැනීමේ විවිධ මාර්ග ගැන සලකා බැලීමේ දී 60.1% ක බහුතරයක් ප්‍රකාශ කර සිටියේ එම දැනුම හා අවබෝධය ඔවුන් මාධ්‍ය තුළින් බවයි. එම දැනුම සහ අවබෝධය ඒ ඒ ආයතනවල ප්‍රධානීන්ගෙන් ලබාගත් බව තවත් 36.3% ක් පැවසුහ. තවත් 34.9% ක් එම දැනුම හා අවබෝධය ලැබුවේ, පොත් ආගුණෙනි. සමාජයේ ඒකාගුතා ප්‍රවර්ධන සහකරු තුළින් එම දැනුම ලබාගත් ප්‍රතිගතය 25.5% කි. 12.4% ක් ප්‍රකාශ කර සිටියේ ඔවුනට සඳහන් කරන ලද කිසිදු මාර්ගයකින් රාජු හාං ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ කිසිදු දැනුමක් හෝ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට තොහැකි වූ බවයි (රුපසටහන 11).

මධ්‍ය රාජු හාං ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව පහත සඳහන් ආයතන වලින් අවබෝධයක් ලබාගෙන ඇතේද?

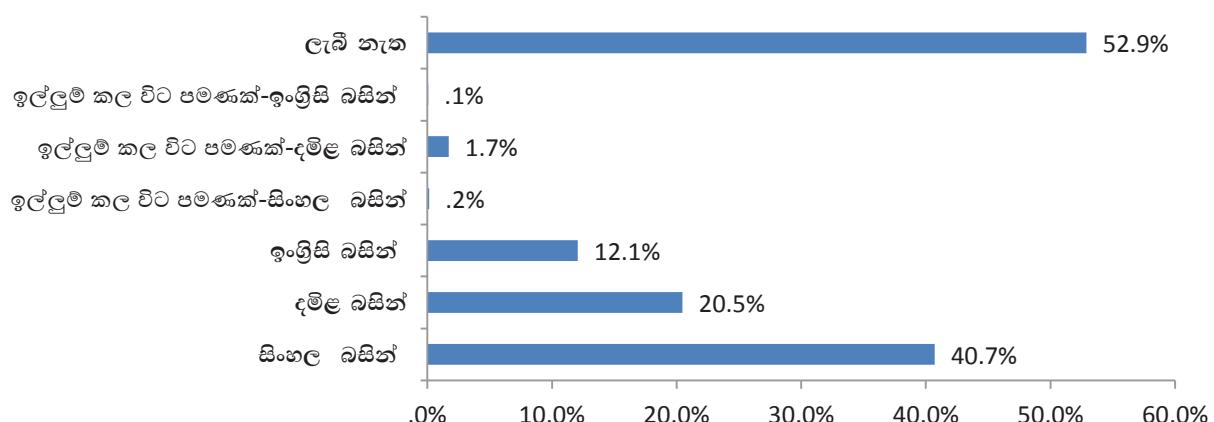

රුපසටහන 11 : රාජු හාං ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවයන් ලැබූ ආයතන

රජයේ තිළිධාරීන් වෙත පත්වීම් ලිපි/ සේවා ගිවිසුම් කුමන හාංවකින් ලබා දුන්නේ ද යන ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, 80.9% ක් සිංහලෙන් ද, 52.9% ක් දෙමළ හාංවෙන් ද, 7.7% ක් පමණක් ඉංග්‍රීසි හාංවෙන් දැබෙන බවට හෙළි විය.

රජයේ විවිධ ආයතනවලින් රජයේ සේවකයන් වෙත තොරතුරු ලැබෙන කුම ගැන සම්ස්කෘතිය අවධානය යොමු කළේය. ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වකු ලේඛන 40.7% ක් සිංහලෙන් බව පෙනිණ. 20.5% ක් දෙමළ හාංවෙන් ද, 12.1% ක් ඉංග්‍රීසි හාංවෙන් බව හෙළි විය (රුපසටහන 12).

ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ඔබට ලැබෙන වකුලේඛන කිහිම් හාංවකින් ලැබෙන්නේ ද?

රුපසටහන 12: ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වකුලේඛනයන්හි හාංව

දෙවන ජර්විපිටුය

ජාසල් විදුහල්පතිවරු

අධ්‍යාපන සේවාවේ වැදගත්කම පදනම් කර ගනීමින්, හාංචා විගණනයේ දී “ජාසල් විදුහල්පතිවරු” මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු විය යුතු කෙළේයයි. මෙහිදී ජාසල් විදුහල්පතිවරුන් 1142 දෙනෙකු සම්මුඛ පරීක්ෂණයට හාංචනය කර ඇත. මෙම ප්‍රතිචාරකයින්, තුළගෝලීය වශයෙන් සලකා බැඳු කළ, සුළු ජාතින්ගේ හාංචා අයිතින් ඉහළ නැංවීමේ (Promoting Language Rights Of Monitoring - PLRM) ව්‍යාපෘතිය දියත් කරනු ලැබූ සියලුම ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 35 ආචාරණය වන පරිදිදෙන් මෙම විගණනය සිදුකර තිබේ. මෙම නියැදිය තුළ සිංහල මාධ්‍ය ජාසල් වලට සාපේක්ෂව බහුතරයක් දෙමළ මාධ්‍ය ජාසල් ඇතුළත්ව තිබුණි.

ආරම්භයේ දී සියලුම ප්‍රතිචාරකයින්ගෙන් ඔවුන් ගේ ප්‍රධාන හාංචාව / ඔවුන් වඩාත් නිපුණතාවක් දක්වන හාංචාව පිළිබඳ විමසන ලදී. විදුහල්පතිවරුන් 855 දෙනෙකුගේ ප්‍රධාන හාංචාව දෙමළ බස වූ අතර 285 දෙනෙකුගේ ප්‍රධාන හාංචාව සිංහල බස විය.

මෙලස විගණනය සඳහා තොරා ගනු ලැබූ විදුහල්පතිවරුන් 1142 දෙනාගේ නියැදියේ ප්‍රතිචාරකයින්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ඉහළ නිපුණතාවයක් දක්වන හාංචාව බවට දෙමළ හාංචාව පත්ව ඇත්තේ 75% ක පමණ ප්‍රතිගතයක් වාර්තා කරමිනි. මෙහිදී සිංහල හාංචාව සඳහා ප්‍රවීණත්වයක් දක්වන විදුහල්පතිවරුන්ගේ ප්‍රමාණය සම්පූර්ණ ප්‍රතිචාරකයින්ගෙන් 25% ක් පමණ වේ.

විදුහල්පතිවරුන් විසින් සිය රාජකාරීයේ දී එක් එක් හාංචාව හැසිරවීමේ හැකියාව පහත 3 වැනි වගුවවෙහි දැක්වේ. මෙම සංඛ්‍යා සටහනට අනුව විදුහල්පතිවරුන් 275 දෙනෙකු සිංහල හා දෙමළ හාංචා ද්වීත්වයම හැසිරවීමට සමත්කම් දක්වනු ලබයි. ටට අමතරව විදුහල්පතිවරුන් 657 ක් දෙමළ හාංචාවෙන් පමණක් ද, 240 දෙනෙකු සිංහල හාංචාවෙන් පමණක් ද රාජකාරී සිදුකරනු ලබන බව මින් අනාවරණය වී ඇත.

වගුව 3: සේවාවන් ලබා දෙන හාංචාව

රාජකාරීයේ දී / සේවා සැපයීමේදී ඔබට හැසිරයට හැකි හාංචාවන් මොනවාද ?	විදුහල්පතිවරුන් ගණන
සිංහල හා දෙමළ හාංචා දෙකෙන්ම	24.1%(275)
සිංහල හාංචාවෙන් පමණක්	21.0%(240)
දෙමළ හාංචාවෙන් පමණක්	54.9%(627)
එකතුව	100%(1142)

මෙම හාජා විගණනයේ දී රාජ්‍ය හාජා (සිංහල හා දෙමළ) ද්විත්වයෙන් ඉගැන්වීම් කටයුතු කරන පාසල් 145 ක් ආවරණය කරනු ලැබේය. එය මෙම ද්විජාජා පාසල්වල විදුහල්පතිවරුන් හට රාජ්‍ය හාජා ද්විත්වයෙන්ම සිය රාජකාරී සිදුකරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාරී විය.

ඒ අනුව 4 වැනි වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි විදුහල්පතිවරුන් 145 දෙනෙකුගෙන් 66 දෙනෙක්ම සිය රාජකාරී ඉටු කිරීමේ දී සිංහල හා දෙමළ හාජා ද්විත්වයම හැකියව් හැකි වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම පාසල්වල රාජකාරී කරනු ලබන විදුහල්පතිවරුන්ගෙන් 52 දෙනෙකු සිංහල හාජාවෙන් පමණක් ද, 27 දෙනෙකු දෙමළ හාජාවෙන් පමණක් ද රාජකාරී සිදුකරනු ලබන බව අනාවරණය වී තිබේ.

වගුව4: සේවා සැපයීමේ හාජාව / හාජා දෙකම උගන්වන පාසල්

මෙම රාජකාරී කටයුතු කළ හැක්කේ / සේවා සැපයීය හැක්කේ කුමන හාජාවන්ගෙන් ද ?	සිංහල සහ දෙමළ හාජා දෙකම උගන්වන පාසල් වල විදුහල්පතිවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය/ගණන
සිංහල හා දෙමළ දෙකෙන්ම	45.5%(66)
සිංහලෙන් පමණි	35.9%(52)
දෙමළ හාජාවෙන් පමණි	18.6%(27)
එකතුව	100.0%(145)

කෙසේවෙතත් මෙම ද්වි හාජා පාසල් 145 න් 45.5% කම විදුහල්පතිවරුන් හට සිංහල හා දෙමළ හාජා ද්විත්වයම රාජකාරී සඳහා යොදා ගැනීමට හැකිබව නිරීක්ෂණය කළ හැකියව්. ඒ බව පහත 13 වැනි රුප සටහනෙන් පැහැදිලි වේ.

මෙම රාජකාරී කටයුතු කළ හැක්කේ / සේවා සැපයීය හැක්කේ කුමන හාජාවන්ගෙන් ද ?
සිංහල සහ දෙමළ හාජා දෙකෙන්ම උගන්වන පාසල්

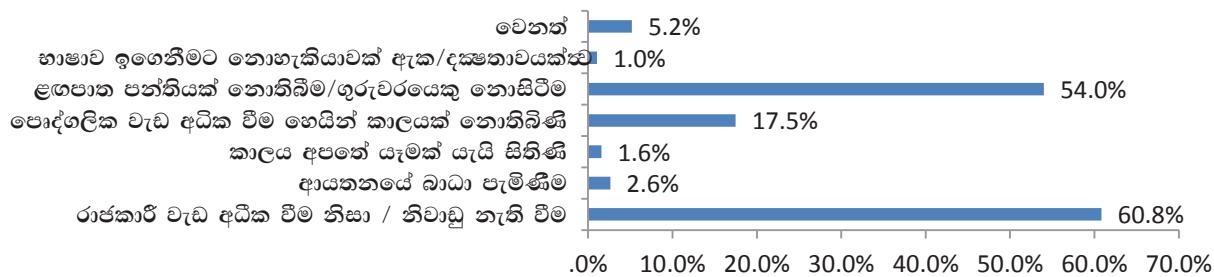

රුප සටහන 13: සේවා සැපයීමේ හාජාව සහ හාජා දෙකම උගන්වන පාසල් ප්‍රතිශතයන්

විදුහල්පතිවරුන් 1142 දෙනාගෙන් 1069 දෙනෙකුම කියා සිටියේ, තමන් සිංහල හෝ දෙමළ හාජාව ඉගෙන ගැනීමට උනන්දුවක් දක්වන බවයි. විදුහල්පතිවරුන් 1069 ක් අතුරින් 53.5% ක් කියා සිටින්නේ මුළුන් සිංහල/ දෙමළ හාජාවන් ඉගෙනීමට යාමේ දී ගැටළුවලට මුහුණ පා තිබෙන බවයි.

මුළුන්ගේ ඉගෙනීමේ අනිපාය සාක්ෂාත් කරගැනීමේදී මතුවන අනියෝග පිළිබඳ සටහනක් පහත 14 වැනි රුප සටහනෙන් නිරුපණය වේ. එහිදී 60.8% ක්ම කියා ඇත්තේ මුළුන් 'තම කාර්යාලයීය වැඩිකටයුතු සමග අකැඩි ලෙස කාර්යබඳු වීම/විවේක කාලය අඩුවීම' මේ හේතු වී තිබෙන බවයි. මේට අමතරව තවත් 54% ක පිසරික් සඳහන් කොට ඇත්තේ 'අමතර පංතියක් හෝ ගුරුවරයෙක් සෞයා ගැනීමට අපහසුවීම' තමන් මුහුණ පාන ලද ප්‍රධාන බාධාවක් බවයි.

දෙමල හෝ සිංහල භාෂා ඉගෙනීමේ කැමැත්තට තිබූ බාධාවන් මොනවා දී?

රුප සටහන 14 : දමිල හෝ සිංහල භාෂාවන් ඉගෙනීමට ඇති බාධාකයන්ගේ ස්වභාවය

ජාතික භාෂා හා සමාජ ඒකාබද්ධතා අමතාඛාංගය විසින් හෝ රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙහෙයුවන ලද රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තියෙහි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳ මෙම පාසල් හි නිලධාරීන්ගේ කළ විමසීමට ලැබුණු පිළිතුරු 5 වැනි වගුවෙහි සඳහන් වේ. එහිදී බහුතරයක් වූ ප්‍රතිචාරකයින් 864 දෙනෙකු සඳහන් කර සිටියේ එවැනි දැනුවත් කිරීමේ කිසිදු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක නොවුණු බවයි.

වගුව 5: රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ජාතික භාෂා හා සමාජ ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඔබගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබේද ?	විද්‍යාල්පතිවරුන් ප්‍රතිශතය/ගණන
ඔව්	24.3% (277)
නැති	75.7% (864)
එකතුව	100.0% (1141)

පහත 6 වන වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි සිංහල භාෂාවන් ඉගැන්වීම් සිදුකරන පාසල් 207 කින් පාසල් 147 ක ප්‍රතිචාරකයින් කියා සිටියේ තම ආයතනවල එවැනි දැනුවත් කිරීමේ කිසිදු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර නොමැති බවයි. මේ අතර 60 දෙනෙකු සඳහන් කර ඇත්තේ අදාළ බලධාරීන් විසින් එවැනි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇති බවයි.

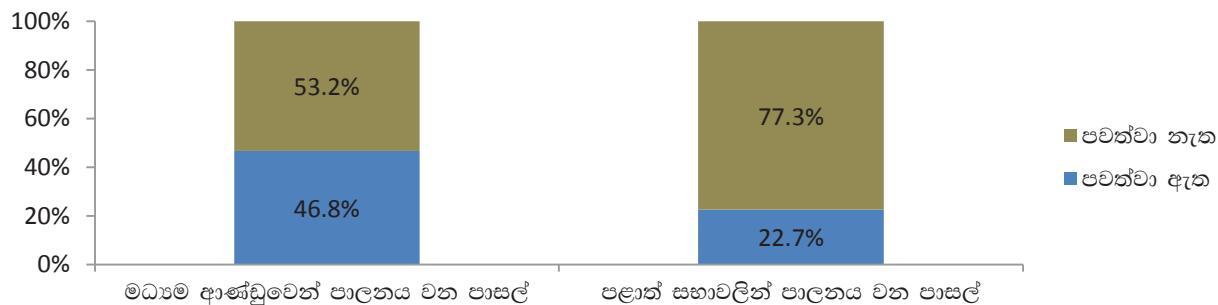
වගුව 6: රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්තා ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් / ඉගැන්වීම කරන භාෂා මාධ්‍යය

රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ජාතික භාෂා හා සමාජ ඒකාබද්ධතා අමාත්‍යාංශයෙන් හෝ රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඔබගේ ආයතනයේ නිලධාරීන්ට දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබේද ?	ඉගැන්වීම කරන භාෂා මාධ්‍යය			එකතුව
	සිංහල	දෙමල	සිංහල භා දෙමල	
ඔව්	29.0% (60)	21.3% (168)	33.8% (49)	24.3% (277)
නැති	71.0% (147)	78.7% (622)	66.2% (96)	75.7% (865)
එකතුව	100.0% 207)	100.0% (790)	100.0% (145)	100.0% (1142)

විගණනයට ලක් වූ පාසැල් 1141 ක් අතුරින් 1064 ක් පලාත් සහා යටතේ පාලනය වූ පාසැල් වූ අතර, පාසැල් 77 ක පාලන කටයුතු සිදුවූයේ මධ්‍යම රෝග යටතේය.

කෙසේ වෙතත් පහත දැක්වෙන 15 වැනි රුප සටහනට අනුව පලාත් සහා මගින් පාලනය වන පාසැල්වලට (22.7%) වඩා මධ්‍යම රෝග මගින් පාලනය වන පාසැල්වලට (46.8%) එවැනි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා එක්වීමට අවස්ථාව ලැබේ තිබෙන බව පැහැදිලිව දක්නට ලැබේ.

**රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිගතය පිළිබඳව පැවැත් වූ දැනුවත් කිරීමේ
වැඩසටහන් / පාසැල් පාලනය වන ආයතනික ව්‍යුහය**

රුප සටහන 15: රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිගතය පිළිබඳව පැවැත් වූ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් / පාසැල් පාලනය වන ආයතනික ව්‍යුහය

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසහන් සඳහා සහභාගී වූ ප්‍රතිචාරකයින් අතුරින් 76.2% ක් වෙත, රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය හා අදාළ වකුලේඛ හා ගැසට් පත්‍ර ලැබේ තිබෙන අතර 23.8% ක් වෙත ඒවා ලැබේ නොමැති බව දක්නට ලැබුණි.

පහත 7 වැනි වගුවේ දැක්වෙන ආකාරයට ප්‍රතිචාරකයින් 1048 දෙනෙකු රාජ්‍ය හාජා කොමිසම පිළිබඳව අසා තිබෙන අතර 94 දෙනෙකු පවසා ඇත්තේ තමන් එවැනි ආයතනයක් පිළිබඳව අසා නොමැති බවයි.

වගුව 7: රාජ්‍ය හාජා කොමිසම පිළිබඳව දැනුවත්හාවය

රාජ්‍ය හාජා කොමිසම පිළිබඳ ඔබ අසා තිබේ ද?		විශ්වාස්ථානීය ප්‍රතිගතය/ගණන
මධ්‍යම		91.8%(1048)
නැත		8.2%(94)

පහත 8 වන වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි පලාත් සහා මගින් පරිපාලනය වන පාසැල් 1035 කින් 749 කටම සාමය හා සංඛිදියාව ප්‍රවර්ධනය පිළිස අවශ්‍ය සාහිත්‍ය පොත්වල පරිවර්තනයන්ලැබේ නොමැති බව සඳහන් වී තිබේ. පාසැල් 286 කට එවැනි ද්‍රව්‍ය ලැබේ තිබෙන බව සඳහන් වේ. එසේම මධ්‍යම රෝග මගින් පරිපාලනය වන පාසැල් 77 න්, 56 කටම එවැනි සාහිත්‍ය පොත් ලැබේ නොමැති. ලැබේ ඇත්තේ පාසැල් 21 කට පමණි.

වගුව 8 : සංඛිදියාවක් සඳහා අවශ්‍ය සාහිත්‍ය ග්‍රන්ත පාසවලට ලැබීම් / පාසල් පාලනය වන ආකාරය අනුව

පස්වාත් යුද කාලය තුළ ජාතික හා සංස්කෘතික සංඛිදියා- මධ්‍යම ආන්- පාලාත් සහා- වක් ඇති කිරීම උදේශා සිසුනට බෙදා දීමට පරිවර්තනය වූවෙන් පාලනය වලින් පාලනය කරන ලැබූ සාහිත්‍ය කාතින් ඔබ පාසලට ලැබේ ඇද්ද?	මධ්‍යම ආන්-වන පාසල්	පාලාත් සහාවන පාසල්	එකතුව
මධ්‍යම	27.3%(21)	27.6%(286)	307
නැත	72.7%(56)	72.4%(749)	805
එකතුව	77	1035	1112

"සියලුමරුදයේ ආයතන ජාතික හාංස දෙකෙන්ම වැඩකටපුතු කළ යුතුය", යන ප්‍රකාශයට සැලකීමේදී, විදුහල්පතිවරුන් 999 දෙනෙකු මෙම ප්‍රකාශය හා "එකග වේ" යනුවෙන් පවසා ඇති අතර 121 දෙනෙකු කියා ඇත්තේ "යම්තාක් දුරකට එකග වේ" යන්නයි. එසේම 21 දෙනෙකු මෙම ප්‍රකාශය හා "එකග නොවේ" යනුවෙන් සඳහන් කර තිබේ. (රුප සටහනට 16).

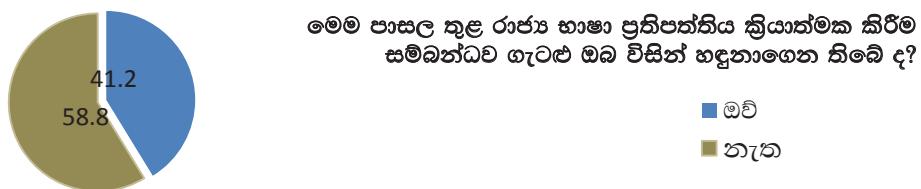
"සියලු රුදයේ ආයතන රාජ්‍ය හාංස ද්විත්වයෙන්ම කටපුතු කළ යුතුය"

රුප සටහන 16: "සියලු රුදයේ ආයතන රාජ්‍ය හාංස ද්විත්වයෙන්ම කටපුතු කළ යුතුය" යන මතය

"සියලුමරාජ්‍ය නිලධාරීන් ජාතික හාංස ද්විත්වයම කටපුතු කළ යුතුයි" යන ප්‍රකාශය සැබැන්ධයෙන් ගත් කළ, මෙයට පිළිතුරු සපයන ලද 1141 ක්වා විදුහල්පතිවරුන්ගෙන් 1047 දෙනෙකුම ඒ හා "එකග වේ" යන පිළිතුර ලබා දී ඇත. එසේම 84 දෙනෙකු "යම්තාක් දුරකට එකග වේ", යනුවෙන් ප්‍රකාශ කර ඇත. 10 දෙනෙකු පමණක් ඉහත ප්‍රකාශය හා "එකග නොවන" බව සුදහන් කර ඇත.

පහත 17 වැනි රුප සටහනට අනුව, පාසැල් විදුහල්පතිවරුන් 1142 ක් අතුරින් 41.2% ක් සඳහන් කර ඇත්තේ රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය සිය පාසැල් තුළ ක්‍රියාවත නැංවීමේදී කුමන හෝ ගැටළුවකට මුහුණ පැමුව සිදුවූ බවයි.

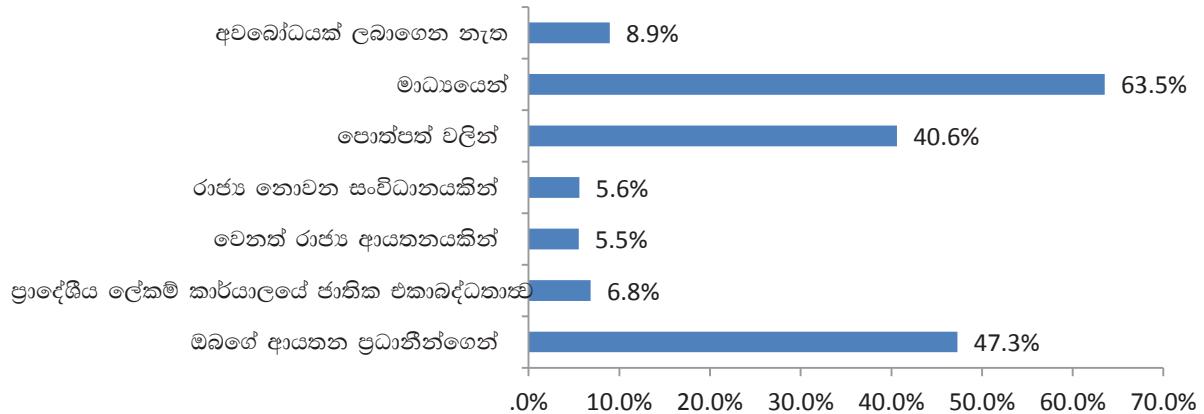

රුප සටහන 17 : රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව ගැටළු හඳුනාගැනීම

කෙසේ වුවද, ගැටළු ඇති වූ අවස්ථාවක දී ඒ බව තම ඉහළ නිලධාරීන් හට දැනුම්දුන් විදුහල්පතිවරුන් 322 දෙනෙකුගේ න් 92.2% ක් දෙනා සඳහන් කර ඇත්තේ අදාළ ගැටළුව ඉහළ නිලධාරීන් වෙත දැනුවත් කිරීමක් සිදුකළ ද ගැටළුව සඳහා විසඳුමක් මේ දක්වා ලැබේ නොමැති බවයි.

පහත 18 වැනි රුප සටහනට අනුව, 63.5% කගේ මතය වී ඇත්තේ මාධ්‍ය ක්‍රියාත්මක රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවයක් තමන් ලද බවයි. 47.3% ක් තම ආයතන ප්‍රධානීන් හරහා ද, 40.6% ක් පොත්පත් හරහා ද එවැනි දැනුවත්හාවයක් ලද බව සඳහන් කර ඇත.

රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව විදුහල්පති වරැන් දැනුම ලබාගෙන ඇත්තේ කවර ආයතනයන්ගෙන් ද ?

රුප සටහන 18 : රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව විදුහල්පති වරැන් දැනුම ලබාගෙන ඇති ආයතන

පාසැල් සඳහා එලදායී ලෙසින් ජාතික හාංස ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වාදීමේ පාසැල් වෙත රීට අදාළ ගැසට් නිවේදන හා වකුලේඛ ලැබේ තිබේදැයි විමසනු ලැබේ. පහත 19 වැනි රුප සටහනෙහි සඳහන් පරිදි 53.6% ක් එවැනි ලිපිලේඛන ලද බවට සඳහන් කරදේ 46.4% ක් දෙනා කියා සිටින්නේ ජාතික හාංස ප්‍රතිපත්තියට අදාළ කිසිදු වකුලේඛයක් හෝ ගැසට් පත්‍රිකාවක් තමන් නොලදා බවයි.

මෙට රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වකුලේඛන හා ගැසට් නිවේදන ලැබේ තිබේ ද ?

රුප සටහන 19: රාජ්‍ය හාංස ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ වකුලේඛන හා ගැසට් නිවේදන පාසල් වෙත ලැබේම

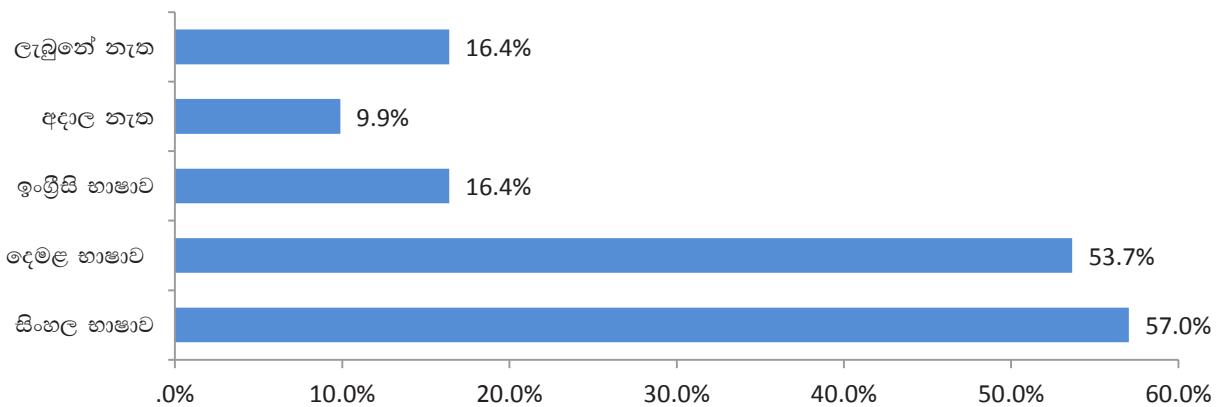
ජාතික මට්ටමේ සිට ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ දක්වා වූ විවිධ ස්ථරයන්හි රාජ්‍ය ආයතනයක් තුළින් මෙයි පාසැල් වෙත ලැබෙන වකුලේඛන ආදිය ලැබෙනුදේ ක්වර හාංසාවකින් ද යන්න මෙම විගණනයේදී සලකා බලන ලදී.

රුපසටහන 20 නිදැක්වෙන පරිදි, ජනාධිපතින් ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වකුලේඛන වලින් 50-60% ක් පමණ ප්‍රමාණයක් දෙමළ සහ සිංහල යන හාංසාවන්ගෙන් 16.4% ක් ඉංග්‍රීසි හාංසාවන්ද ලැබෙන බවට පෙන්නුම් කෙරුණි.

මෙක්විගණනයේ ඉහත කි ප්‍රතිඵලයන්පාසැල්වල ඉගැන්වීමේමධ්‍යයන්සමග බැලීමේදී, ද්විභාෂා පාසැල් සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ ජනාධිපතිලේකම් කාර්යාලයෙන් ලැබෙන වකුලේඛනවලින් 66% ක් සිංහල හාංසාවන් ද 41.1% ක් දෙමළ හාංසාවන් ද වේ. කෙසේ නමුත් විගණනයට සම්බන්ධ වූ පාසැල් සඳහා ලැබුණු ඉහත කි ආකාරයෙහි ලියවිලි 60-70% ක් පමණ ඒ ඒ පාසැල් වල ඉගැන්වීමේ මාධ්‍යයෙන් ලැබේ තිබීම පෙන්නුම් කෙරුණි.

මෙම පාසැල්වල සිංහල සහ දෙමළ හාංසාවන් ඉගැන්වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ගුරුවරැන් එම පාසල් වල නොමැති බවටඡි පාසල් අතරින් 71% ක් සහ 24.2% ක් පිළිවෙළින් ප්‍රකාශ කොට ඇත.

ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් වතුලේඛන ලැබෙන්නේ කිනම් හාඡාවකින්ද?

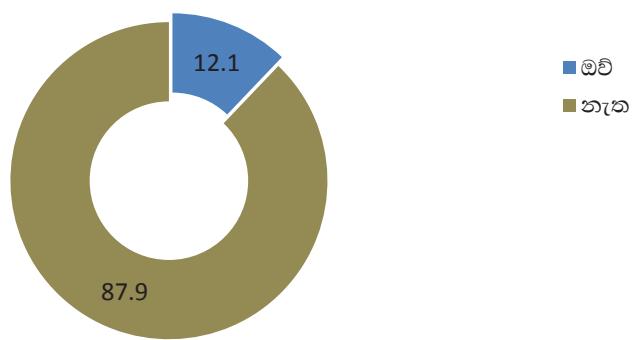

රුප සටහන 20 : ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයෙන් වතුලේඛන ලැබෙන හාඡාවන්

ඉංග්‍රීසි ගුරුවරුන් ප්‍රමාණවත් පරිදි සිටීම සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේදී දෙමළ මාධ්‍ය පාසල් තුළ 48.7% ද ද්විභාජා පාසල් අතරින් 28.3% ක් සහ සිංහල මාධ්‍ය පාසල අතරින් 20.8% ක් විසින් ද ස්වකීය පාසල් තුළ පැවති ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයන්ගේ හිගයක් ඇති බවදැක්වුණි.

ජාතික ශීය ගායනා කිරීමේදී එය සිංහල සහ දෙමළ යන හාඡා දෙකෙන්ම ගායනය කිරීම රට තුළ ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් පවතින සන්දර්භය තුළ අදාළ පාසල් වලින් අති විශාල බහුතරය වූ පාසල් 87.9% ක් තුළ අදාළ පාසල් පවතින හාඡා දෙකෙන්ම ජාතික ශීය ගායනා නොකරන බව අනාවරණය වූ අතර පහත 21 රුප සටහනේ පෙන්වා ඇති පරිදි හාඡා දෙකෙන්ම ජාතික ශීය ගායනා කරනු ලැබුණේ 12.1% පාසල් වල පමණි.

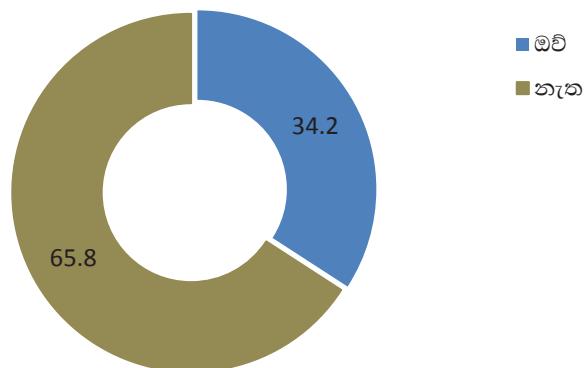
ඡබගේ පාසල තුළ ජාතික ශීය සිංහල සහ දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම ගායනය කරනුයේද?

රුපසටහන 21: ජාතික ශීය සිංහල සහ දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම ගායනය කරනුයේද?

රට තුළ ජාතික සහ සංස්කෘතික ප්‍රතිසංඝාතය යළි ස්ථාපිත කිරීම අරමුණු කරගත් දිජ්‍යා ඩුවමාරු වැඩසටහන් පාසල් විසින් ක්‍රියාත්මක කරනුයේ කුමන මවිවමකටද යන්න සැලකිල්ලට ගැනීමේදී පහතින් ඇති 22 වන රුප සටහනේ පෙන්වා ඇති පරිදි 65.85% ක බහුතරයක් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ස්වකීය පාසල් තුළ මෙවැනි දිජ්‍යා ඩුවමාරු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක නොවන බවයි.

ඔබගේ පාසල කුළ ජාතික හා සංස්කෘතික සංඝිදියාව ඇති කිරීම සඳහා සිසු තුවමාරු වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන්නේ ද?

රුප සටහන 22: ජාතික හා සංස්කෘතික සංඝිදියාව ඇති කිරීම සඳහා සිසු තුවමාරු වැඩිසටහන් කිරීම

ජොට්ඨ පරිච්ඡේදය

පොලිස් ස්ථාන

මෙම හාංචා විගණනයේ තවත් කොටසක් ලෙස, තෝරා ගන් පොලිස් ස්ථාන 30ක් සම්බන්ධ කර ගනිමින් පුහුණු විශ්වේෂණයන් සිදු කෙරුණි. එහිදී එම පොලිස් ස්ථාන, රාජ්‍ය හාංචා ප්‍රතිපත්තියේ මූලිකාංග හා වර්තමානයේ රට අදාළ ව පවතින අනෙකුත් නීතිමය හා පරිපාලනමය නියමයන් යටතේ ඔවුන්ගේ කාර්යයන් පෙළගස්වා ගන්නේ කෙසේද යන්න විශ්වේෂණය කිරීම සිදු විය. මෙම හාංචා විගණනය සඳහා සම්බන්ධ කරගත් පොලිස් ස්ථාන වල kī my; වගුව 9 හි සඳහන් වේ.

වගුව 9: හාංචා විගණනය සඳහා සම්බන්ධ වූ පොලිස් ස්ථානවල නාම ලේඛනය

භාංචා විගණනය සඳහා සම්බන්ධ වූ පොලිස් ස්ථාන		
ව්‍යුතියාව	ගම්පොල	මාවතගම
කන්තලේ	අක්කරෙසිපත්තුව	උප්පුවේලි
තඹලගමුව	තංගල්ල	මොණරාගල
කිත්තියා	වඩුක්කොංඩයි	හැටන්
පස්සර	පොතුවිල්	ඛුත්තල
වටවල	දෙහිවල	තිරුක්කෝවිල්
රත්තොට	පානම	තෙල්ලිප්පලායි
නොට්ටින් ඩිජ්	වාල්වෙනෙයි	ගිනිගතිසේන
නොට්ටුඩි	ඒරාවුරු	බොගවන්තලාව
මස්කෙලිය	පුණුගල	වාවකව්වේරි

පහත වගුව 10 න් පෙන්වා දෙන ආකාරයට, පොලිස් ස්ථාන 12 කම ද්වසේ පැය 24 තුළ ම දීමිල හාංචාවෙන් පැමිණිලි ලිවීමේ හැකියාවෙන් යුතු පොලිස් නිළධාරීන් ප්‍රමාණවත් නොවන බව පැහැදිලි වේ.

වගුව 10: දීමිල හාංචා නිපුණත්වයෙන් යුතු නිළධාරීන්ගේ ප්‍රමාණවත් බව

මෙහිනා ලෙස, ද්වසේ පැය 24 තුළ ම දීමිල හාංචාවෙන් පැමිණිලි සටහන් කිරීමට ඔබගේ පොලිස් ස්ථානයේ සිටින දීමිල හාංචා හැකියාව ඇති නිළධාරීන් සංඛ්‍යාව සමන් ද?	ප්‍රතිච්චයකයින්
මවි	13
නැති	12
මවි, නමුත් තව සිටි නම් වඩා හොඳයි	5

මෙම හාජා විගණනය සඳහා තෝරාගත් පොලිස් ස්ථානවල දෙමළ හාජා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිලධාරීන්ගේ සැබැං අවශ්‍යතාව සම්බන්ධයෙන් දත්ත වගුව අංක 11 හි දක්වා ඇත.

වගුව 11 : පොලිස් ස්ථාන සඳහා දීමිල හාජා නිපුණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිලධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාව

එසේ නම් පැය 24 කුළම දීමිල හාජාවෙන් පැමිණිලි සටහන් කිරීමට හැකි වීමට ඔබගේ පොලිස් ස්ථානයට දීමිල හාජා හැකියාව ඇති නිලධාරීන් කි දෙනෙකු අවශ්‍ය වේ ද?			
පොලිස් ස්ථානය	අවශ්‍ය පොලිස් නිලධාරීන් ගණන	පොලිස් ස්ථානය	අවශ්‍ය පොලිස් නිලධාරීන් ගණන
වාචකව්වේරී	24	ගමපොල	5
තිරැක්කෝවිල්	20	පොතුවිල්	5
ව්‍යුතියාව	14	පානම	5
තිංගල්ල	12	ප්‍රඹුගල	4
වඩක්කෝබේදි	10	මාවතගම	3
ඡරාවුරු	10	මොණරාගල	3
නොවුඩි	8	දෙහිවල	පිළිතුරක් නොමැත
තෙල්ලිපිල්ලාය	8		
කන්තලේ	6		

පහත වගුව 12 හි පෙන්වා දෙන ආකාරයට, පොලිස් නිලධාරීන් 17 ක ගෙන් 11 දෙනෙකු තම ඉහළ නිලධාරීන්ට දීමිල හාජා නිපුණත්වයෙන් යුතු නිලධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාවක් ඇති බවට දැනුම් දී නිබෙන බවත්, 06 දෙනෙකු එසේ දැනුම් දීමක් කර නොමැති බවත් සඳහන් කර ඇත.

වගුව 12 : දීමිල හාජා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතු නිලධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාව උසස් නිලධාරීන් වෙත දක්වා සිටීම

මෙම අවශ්‍යතාව ඔබගේ ඉහළ නිලධාරීන්ට දන්වා තිබේ ද?	ප්‍රතිචාරකයින්
මුළු	11
නැත	6
මුළු ගණන	17

දීමිල හාජාවෙන් පැමිණිලි/ප්‍රකාශ ලිවීම සඳහා සිටින පොලිස් නිලධාරිකු නොමැති පොලිස් ස්ථාන 11 ක විධිමත්/ප්‍රහුණු/ රජයේ පරිවර්තකයෙකු ගෙන්වා ගැනීම සිදු වන අතර, පොලිස් ස්ථාන 06 ක පැමිණිලිකරු සමග පැමිණෙන පුද්ගලයෙකුගේ සහය ඒ සඳහා යොදා ගැනෙන බව සඳහන් විය.

භතරවා තර්ජිස්ටුය

රෝහල් පොලිසිය

රාජ්‍ය භාජා ප්‍රතිපත්තිය කොපමණ දුරට ක්‍රියාත්මක කරමින් සිවේදැයි නිශ්චිතව අවබෝධ කරගැනීමට රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල් 18 ක් මෙම විගණනය සඳහා තෝරාගෙන සම්බන්ධ කර ගැනුණි.

ඒ අනුව, තෝරාගත් රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල් 18 අතරින් 11 කට දීමිල භාජාවෙන් පැමිණිලි ලිවීමේ හැකියාව ඇති පොලිස් නිළධාරීන් ප්‍රමාණවත් පිරිසක් නොමැත.

දීමිල භාජා නිපුණත්වයෙන් යුතු නිළධාරීන්ගේ අවශ්‍යතාව උසස් නිළධාරීන් වෙත දැනුම් දුන් රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල් අතරින් මුරපොලවල් 06 කම තම අවශ්‍යතාව දැනුම් දුන් පසු එට උසස් නිළධාරීන්ගෙන් ප්‍රතිචාරයක් නොලැබූණු බව හෙළි විය.

එසේම මෙම විගණනයේ දී භාජාමය ප්‍රවීණත්වයක් තිබෙන පොලිස් නිළධාරීයෙකු පොලිස් මුරපොල තුළ නොමැති අවස්ථාවක දී ඇති වන භාජා පරතරය නැති කිරීමට යොදාගත්තා විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග තිබේදැයි විමර්ශනය කිරීම සඳහා අවධානය යොමු විය.

පහත වගුව 13 හි සඳහන් කර ඇති අන්දමට තෝරාගත් රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල්වලින්, මුරපොලවල් 06 ක විධිමත්/ පුහුණු/ රුපයේ පරිවර්තකයෙකු ඒ සඳහා යොදාගත්තා අතර, පොලිස් මුරපොලවල් 05 ක ඒ සඳහා වෙනත් පොලිස් නිළධාරීයෙකුගේ සහය ලබාගනී.

වගුව 13 : දීමිල භාජා ප්‍රවීණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිළධාරීන් නොමැති අවස්ථාවල දී ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග

ඡිලගේ රෝහල් පොලිස් මුරපොල තුළ දීමිල භාජාවෙන් පැමිණිලි/ප්‍රකාශ ලිවීම සඳහා සිටින පොලිස් නිළධාරියා නොමැති විටක දී එම පැමිණිලි/ප්‍රකාශ සහන් කරගැනීම සිදු කරන්නේ කුවරුන්ද?	ප්‍රතිචාරයකින්
විධිමත්/ පුහුණු/ රුපයේ පරිවර්තකයෙකු ගෙන්වා ගනිමන්	6
පොලිස් මුරපොල තුළ සිටින දීමිල භාජාව දන්නා වෙනත් නිළධාරීයෙකුගේ සහයෙන්	5
සේවාදායකයා/ සේවාදායකයා කැටුව එන වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ සහයෙන්	1
ද්‍රව්‍ය පුරා සිටින දීමිල භාජා නිපුණත්වයෙන් යුතු පොලිස් නිළධාරීයෙකු	3
වෙනත්	3
මුළු සංඛ්‍යාව	30

පත්‍ර පර්විජ්දය

පන්සල්, කෝවිල්, පල්ලි, සම්ති හා වෙනත් පොදු ආයතන භාරකරුවන්

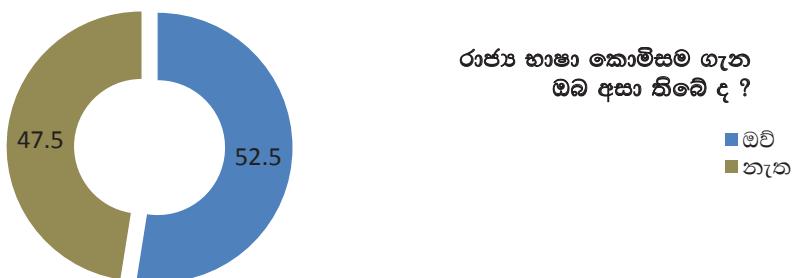
මෙම භාෂා විගණනයේ දී ආවරණය කළ විවිධ පැතිකඩයන් අතර, පන්සල්, කෝවිල්, පල්ලි ආදි පොදු ආයතන භාරකරුවන් රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳවකාතර් දැනුවත්ද යන්න විමසීම සඳහා ඔවුන්ට සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක් කරන ලදී. ඒ අනුව එවැනි පොදු ආයතන අතරින් භාෂා විගණන ක්‍රියාවලිය සඳහා 868 කින් යුතු ඉලක්කගත ක්‍රියාවලියක් ඔවුන්ගේ අදහස් ලබාදෙමින් මෙම විගණනයට සම්බන්ධ විය.

පහත සඳහන් රුප සටහන 23 හි පෙන්වා දෙන පරිදි, විගණනය සඳහා යොදාගත් පොදු ස්ථාන භාරකරුවන් අතරින් 63% ක ප්‍රමාණයක් රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ දැනුවත් බව ප්‍රකාශ කළ අතර, 36.7% ක් එවැනි දෙපාර්තමේන්තුවක් පිළිබඳ නොදැනීනා බවට සඳහන් කර ඇත.

රුප සටහන 23: රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේ දැනුවත්හාවය

පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේ රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳ දැනුවත්හාවය විසඳීමේ දී, 47.5% ක් රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳ නොදැනීනා බව පෙනුණි. (රුප සටහන් 24).

රුප සටහන 24: රාජ්‍ය භාෂා කොමිසම පිළිබඳ පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේ දැනුවත්හාවය

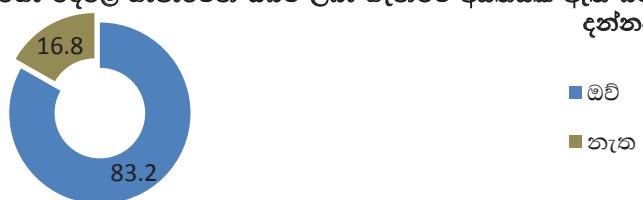
රුප සටහන 25 හි පෙන්වා දෙන පරිදි තෝරාගත් පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේන් 58% ක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ භාජා නිලධාරියෙකු සිටින බව දන්නා අතර, 42% ක් තම කොට්ඨාසය තුළ එවැනි තනතුරක් තිබෙන බව නොදනී.

රුප සටහන 25: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ භාජා නිලධාරියෙකු සිටින බව දැන සිටීම

මෙම විශේෂනයේ දී පොදු ස්ථාන භාරකරුවන් යම් රජයේ ආයතනයක් තුළ දී අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන පෝරම, අයදුම් පත්‍ර මුවන් කැමති භාජාවකින් ලබා ගැනීමට අයිතියක් ඇති බව දැනුවත් ද යන්න විමසීම සිදු විය. ඒ අනුව පහත රුප සටහන් 26 අනුව තෝරාගත් පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේන් 83.2% ක්තමාට ඇති එම භාජා අයිතිය පිළිබඳ දන්නා බව සඳහන් කළේය.

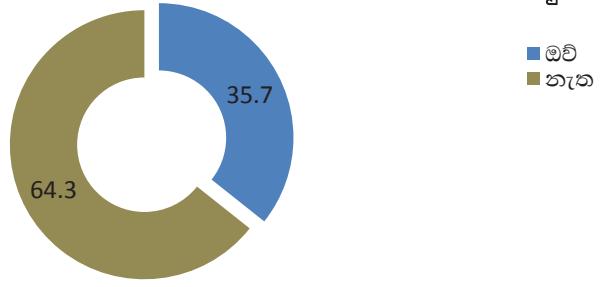
රජයේ ආයතනයක් තුළදී ඔබට අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන, පෝරම අයදුම් පත්‍ර මුවන් කැමති භාජාවකින් එනම් සිංහල හෝ දෙමළ භාජාවෙන් ඔබට ලබා ගැනීමට අයිතියක් ඇති බව ඔබ දන්නවා ඇ?

රුප සටහන 26 : භාජා අයිතිය පිළිබඳ දැනුවත්හාවය

එසේම මෙහිදී අවධානය යොමු වූ තවත් කරුණක් වන්නේ, පොදු ස්ථාන භාරකරුවන් වෙත මහ නගර සහා/ නගර සහා/ ප්‍රාදේශීය සහා/ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවලට අදාළ ව්‍යවස්ථා හා ලිපි ලේඛන සිංහල හා ද්‍රීෂ්‍ය භාජාවන්ගේ න් ලැබේමට සලස්වන්නේ ද යන්නයි. එහිදී පහත රුප සටහන් 27 අනුව තෝරාගත් පොදු ස්ථාන භාරකරුවන්ගේන් 64.3% ක බහුතරයක් පවසා සිටිනුයේ, ඉහත සඳහන් කළ ආයතනවලින් සිංහල හා ද්‍රීෂ්‍ය භාජාවකින් අදාළ ලිපි ලේඛන තමන් වෙත නොලැබෙන බවයි.

මැත කාලයේ ඔබේ මට බසින් තොරතුරු ලබාගැනීමට නොහැකි වීමට අදාළව ඔබ මූහුණ දුන් ගැටළු තිබේ ද?

රුප සටහන 27: පළාත් පාලන ආයතන හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වලින් උපදෙස් ලැබෙන භාෂාවන්

භයවතා තරේච්ස්දය

වෙළඳ ව්‍යාපාර, සේවා සපයන ආයතන ආදි පුද්ගලික අංශයන්හි ප්‍රධානීන්.

වෙළඳ ව්‍යාපාර, සේවා සපයන විවිධ ආයතන ආදි පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන්හි ප්‍රධානීන් ඔවුන්ගේ කාර්ය කර්තව්‍යයන්හි වපසරිය තුළකාතොතක්දුරට රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි අවධානයක් යොමු කරන්නේ ද සහ ඒ පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දූෂ්ච්‍රීකෝණය කෙබඳ ද යන්න විමසා බැලීමට මෙම හාජා විගණනයෙහි දී ක්‍රියා කරන ලදී.

එම අනුව, මෙම අංශයෙන් විගණනයට දායක වූ ප්‍රතිවාරකයින්ගේ 57% ක් රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳ අසා තිබූ අතර, 42% ක ප්‍රතිගතයක් අදාළ ආයතනය පිළිබඳ අසා නොතිබුණි. රාජ්‍ය හාජා කොමිසන් සභාව පිළිබඳ මෙකි ප්‍රතිවාරකයින්ගේ දැනුවත්හාවය පිළිබඳ විමසා කළ, 52% ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ඔවුන් එකී ආයතනය පිළිබඳ අසා ඇති බවත්, 48% ක් ඒ සම්බන්ධව අසා නොමැති බවත් ය.

කිසියම් රාජ්‍ය ආයතනයක් තුළින් අවශ්‍ය ලියවිලි, ඉල්පුම් පත්‍ර අධිය තමන් කැමති හාජාවකින් ලබා ගැනීමේ අයිතියක් ඇත් ද යන කාරණය මෙකි පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන්ගේ ප්‍රධානීන්ගෙන් විමසා සිටි කළේ, පහත රුප සටහන 28 හි පෙන්නුම් කෙරෙන පරිදි, 76.1% ක් වූ බහුතරය එවැනි හාජා අයිතියක් පිළිබඳ දැන සිටි බවත්, 23.9% ක් ඒ සම්බන්ධයෙන් නොදැන සිටි බවත් හෙළි වුණි.

රජයේ ආයතනයක් තුළදී ඔබට අවශ්‍ය ලිපි ලේඛන, පෝරම් අයදුම් පත්‍ර ඔබ කැමති හාජාවකින් ලබා ගැනීමේ අයිතියක් ඇත් ද යන නොවන් එනම් සිංහල හෝ දෙමළ හාජාවෙන් ඔබට ලබා ගැනීමට අයිතියක් ඇති බව ඔබ දන්නවා ද?

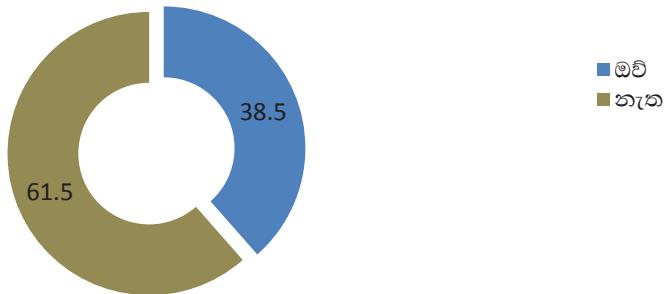

රුප සටහන 28 : හාජා අයිතින් පිළිබඳ ඇති දැනුවත්හාවය.

මෙම ආකාරයෙන්ම, මෙම අංශයෙහි 75% ක් වූ ප්‍රතිවාරකයින් ඔවුන්ට කැමති හාජාවකින් රාජ්‍ය නිළධාරීයෙකුට යම් ලියවිල්ලක් හාර දීමටත්, එකී හාජාවෙන්ම ඒ සඳහා පිළිතුරු ලබා ගැනීමටත් අයිතියක් ඇති බව දැන සිටි අතර, මෙකි පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනික ප්‍රධානීන්ගෙන් 25% ක් වූ ප්‍රතිගතයක් එවැනි හැකියාවක් ඇති බව දැන නොසිටි බව පෙන්නුම් කෙරීණි..

පහතින් දැක්වෙන රුප සටහන 29 අනුව පිළිබඳ කෙරෙන පරිදි, මෙම අංශයෙන් විගණනයට ආයක වූ පුද්ගලයින්ගේන් 38.5% ක් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ, තමන්ගේ මව හාජාවෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට යැමේ දී යම් යම් ගැටළුවලට මුහුණ පැ බවයි. කෙසේ නමුත්, මෙක් කාරණය සම්බන්ධයෙන් තමන්ට කිසිදු ප්‍රශ්නයකට මුහුණ පැමට සිදු නොවූ බව 61.5% ක් වූ බහුතරය ප්‍රකාශ කරන ලදී.

**මැත කාලයේ ඔබේ මව බසින් තොරතුරු ලබාගැනීමට නොහැකි වීමට අදාළව ඔබ
මුහුණ දුන් ගැටළු තිබේ ද?**

රුප සටහන 29: පුද්ගලික ආයතනයන්හි නිලධාරීන් තමන්ගේ මව හාජාවෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීමට යැමේ දී මුහුණ දුන් ගැටළු.

ජනවත පරිච්ඡේදය

රාජ්‍ය අංශය - නිරීක්ෂණ

රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තියේ මූලික මූලධර්මයන්ට අනුකූලව රාජ්‍ය ආයතන ඔවුන්ගේ කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබන්නේ, කවර ආකාරයෙන්දැයි විශ්ලේෂණය කර ගැනීමට මෙම හාජා විගණනයේ දී විවිධ රාජ්‍ය ආයතන නිරීක්ෂණය කරමින් එහි ව්‍යවසාය ඇගයීමට කටයුතු කර ඇතේ.

මෙහිදි රාජ්‍ය ආයතනවල බලධාරීන් සමග ප්‍රශ්නාවලියක් මත පදනම් වූ වෙන් වෙන්ව සිදු කරන සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් වෙනුවට දායා තොරතුරු, සේවාලාභීන් සමග සහ්තිවේදනය, පරිපාලන ක්‍රියාවන්, ලේඛනය, මහජන දැනුවත් කිරීම් සහ උපදේශනය යන ක්ෂේත්‍රයන් තුළ රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදුවන ආකාරය පිළිබඳ ස්වාධීන නිරීක්ෂණයක් කිරීමට මෙම විගණනය තුළ කටයුතු කරනු ලැබේ.

පහත වගුව 14 හි සඳහන් පරිදි, මෙම විගණනය සඳහා තෝරාගත් රාජ්‍ය ආයතන අතරින් 53.5% ක් වූ බහුතරයක් රාජ්‍ය ආයතන තම නාම පුවරු හාජා තුනෙන්ම පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

වගුව 14: රාජ්‍ය අංශයේ ආයතනවල ගොඩනැගිලි හා අනෙකුත් ස්ථානවල නාම පුවරු දැක්වෙන හාජාවන්.

ආයතන ගොඩනැගිලි හා අනෙකුත් ස්ථානවල නාම පුවරු	ප්‍රතිශතය
නාම පුවරු පවත්වා ගැනීමක් කිසිසේත් සිදු නොවේ.	3.4
නාම පුවරු පවත්වාගෙන යන්නේ එක් රාජ්‍ය හාජාවකින් පමණි.	9.2
සිංහල හා දෙමළ හාජා දෙකෙන්ම පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ නාම පුවරුවලින් කොටසක් පමණි.	18.7
සිංහල හා දෙමළ හාජා දෙකෙන්ම සියලුම නාම පුවරු පවත්වාගෙන යයි.	6.1
සිංහල සහ දෙමළ හාජා දෙකෙන්ම සියලුම නාම පුවරු පවත්වාගෙන යාම සිදු කරන අතර, ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් නාම පුවරුවලින් කොටසක් පවත්වාගෙන යයි.	8.6
සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි හාජා ත්‍රිත්වයෙන්ම නාම පුවරු පවත්වාගෙන යනු ලබයි.	53.5
ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් පමණක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.	.5
මුළු ගණන	651

පහත වගුව 15 හි විස්තර කරන පරිදි, සලකා බැඳු ස්ථානවලින් 33.4% ක්, එක් රාජ්‍ය හාජාවකින් පමණක් සාමාන්‍ය සහ්තිවේදන කටයුතු සිදු කරන අතර, 14.8% ක් වූ ස්ථානවල රාජ්‍ය හාජා දෙකෙන්ම අදාළ කටයුතු කෙරෙන බවට තහවුරු විය. මේට අමතරව 12.5% ක් වූ එවැනි ස්ථානයන්හි සාමාන්‍ය මහජන සහ්තිවේදන කටයුතු හාජා ත්‍රිත්වයෙන්ම සැම්මුවම සිදු කරන බව ද නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

වගුව 15 : මහජන සන්නිවේදන කටයුතු සිදු වන හාඡාවන්.

මහජනය සමග විද්‍යුත් සන්නිවේදනය	ප්‍රතිශතය
සේවාව සපයන්නේ එක් රාජ්‍ය හාඡාවකින් පමණි.	33.4
කලාතුරකින් රාජ්‍ය හාඡා දෙකෙන්ම සේවාව සපයනු ලබයි.	21.4
නිරතුරුවම රාජ්‍ය හාඡා දෙකෙන්ම සේවාව සපයනු ලබයි.	14.8
නිරතුරුවම සිංහල හා දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම සහ කලාතුරකින් ඉංග්‍රීසි හාඡාවන් සේවා සපයනු ලබයි.	17.9
නිරතුරුවම සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි හාඡාවන්ගෙන් සේවා සපයනු ලබයි.	12.5
මුළු ගණන	641

පහත දී ඇති වගුව 16 හි පෙන්වන පරිදි, රාජ්‍ය ආයතනවල මහජනය ඇමතිමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සැලකීමේ දී විගණනයට තෝරාගත් රාජ්‍ය ආයතනවලින් 33.3% ක බහුතරයක් මෙම මහජන නිවේදන කටයුතු එක් රාජ්‍ය හාඡාවකින් පමණක් සිදු කෙරේ. තවද, 8% ක් පමණ වූ එවැනි ස්ථානවල රාජ්‍ය හාඡා දෙකෙන්ම සැමවිටම මහජන නිවේදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වන බව අනාවරණය විය.

වගුව 16: මහජන ඇමතිමේ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන හාඡාවන්.

මහජන ඇමතිමේ පද්ධතිය	ප්‍රතිශතය
එක් රාජ්‍ය හාඡාවකින් පමණක් සේවා සපයනු ලබයි.	33.3
කලාතුරකින් සිංහල සහ දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම සේවාව සපයනු ලබයි.	18.2
නිරතුරුවම සිංහල සහ දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම සේවාව සපයනු ලබයි.	8.0
නිරතුරුවම සිංහල හා දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම සහ කලාතුරකින් ඉංග්‍රීසියෙන් ද සේවාව සපයනු ලබයි.	15.4
නිරතුරුවම සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි හාඡාවන්ගෙන් සේවා සපයනු ලබයි.	11.3
මෙම සේවය කිසිසේන්ම නොපවති.	13.6
මුළු ගණන	609

හාඡා විගණනය සඳහා සලකා බලනු ලැබූ ආයතනවල නඩත්තු කරන වාර්තාවල හා ලේඛනවල පරිවර්තනයන් සිංහල හා දෙමළ හාඡා දෙකෙන්ම සිදු කිරීමේ භැංකියාව පැවතුණේ, 11.3% පමණ අවස්ථාවල දී ය. මේ අමතරව අවස්ථා 34.3% කින් දැක්වූයේ, අවශ්‍ය පරිවර්තන පහසුකම් නොමැති බවත් සහ එම නිසා අදාළ වාර්තා හා ලේඛන එක් හාඡාවකින් පමණක් සපයනු ලබන බවත් ය.

මෙම විගණනය තුළ දී, 39.8% ක් අවස්ථාවන්හි දී විවිධ පාර්ශව සමග ගිවිසුම් සැකසීමේ දී එක් රාජ්‍ය හාඡාවක් පමණක් යොදාගන්නා බව පෙනුණි.

රාජ්‍ය ආයතන වෙත පැමිණෙන පුරවැසියන් සමග සන්නිවේදනය කිරීමේදී, 15% කට වඩා අඩු ප්‍රමාණයක් පමණක් රාජ්‍ය හාඡා දෙකම නිරතුරුවට යොදා ගන්නා බව පෙනුණි. විගණනයේ දී සලකා බැඳුවන්ගේ 34.3% ක බහුතරයක් එක් රාජ්‍ය හාඡාවකින් පමණක් පුරවැසියන් සමග සන්නිවේදනය කරනු ලබයි.

මෙම විගණනයේදී අනාවරණය වූයේ, මහජන දැනුවත්හාවය ඇති කිරීම 46.2% ක ප්‍රමාණයක් වූ ස්ථාන එක් රාජ්‍ය

භාෂාවක් පමණක් යොදා ගත්තා අතර නිරතුරුවම සිංහල හා දමිල භාෂා දෙකම යොදා ගත්තේ 20.2% ක් පමණයක් වූ ස්ථාන බවය.

භාෂා ප්‍රතිපත්තිය භාවිතය ප්‍රායෝගිකව විමසා බැලීම සිදු කිරීමේදී මහජනතාවගේ සැබැං අදහස් අවබෝධ කර ගැනීමට යොදා ගත්තා වැදගත් අංගයක් ලෙස සමාජ උපදේශනයන් සිදු කිරීම පිළිබඳ විමසිම වැදගත් වේ. මෙම භාෂා විගණනයේදී තොරාගත් රාජ්‍ය ආයතන වල අවස්ථාවන් 10.2% දී මෙම උපදේශනයක් රාජ්‍ය භාෂා දෙකෙන්ම සැම විම සිදු කරනු ලබයි. එසේම 48.4% ක් වූ බහුතරය එම සමාජ උපදේශනයන් එක් රාජ්‍ය භාෂාවකින් පමණක් සිදු කරනු ලැබේ.

මෙම භාෂා විගණනයේදී මෙම රාජ්‍ය ආයතන තුළ භාෂාව සැලසුම් ක්‍රියාත්මක වේදැයි විමර්ශනය සඳහා ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කෙරුණි. ඒ අනුව අවස්ථාවන් 60% කිනී රාජ්‍ය ආයතන වල භාෂා සැලැස්මක් නොමැති අතර 91.1% ක භාෂා සැලැස්මක් අනුමත කර ඇත. එසේම මෙහිදී දනාත්මක ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කරමින් අවස්ථාවන් 25% ක මේ වන විටත් භාෂා සැලසුම් පිළියෙළ කරමින් සිටින බව දැකිය හැකිය.

භාෂා ප්‍රතිපත්තිය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි දී කාලාන්තරයක් පුරාවට පැවති අනියෝගයන් ඇති පසුබිමක්, සහ භාෂා ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදනයන්ගේ හිමිකම් පුරවැසියන්ට නිසි ලෙස නොලැබෙන්නේ ද තත්ත්වයක් තුළ වර්ෂ 2009.09.25 දිනැති 1020/27 අංක දරණ අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. ඒ අනුව, මෙකි 1620/27 අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය තුළින් රාජ්‍ය ආයතනයන්හි නිලධාරීන් වෙත රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම සහ යුතුකම් තුළට එකී විශේෂිත වූ කාර්ය, කර්තවයෙන් අන්තරුගුහණය කරන ලදී.

මෙම පසුබිම තුළ, මෙකි භාෂා විගණනය තුළින් ආචරණය කරන ලද රාජ්‍ය ආයතනයන් තුළ වර්ෂ 2009.09.25 දිනැති 1620/27 දරණ අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ස්ථාපිත කරන ලද මගපෙන්වීම් හා විධිවිධාන කොතොක් දුරට ප්‍රයෝගික සේෂ්‍රුයන් හි ක්‍රියාත්මක වන්නේද යන තත්ත්වය විමසා බලන ලදී.

රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තියට අනුව, රාජ්‍ය ආයතන තුළ භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට, වැඩි දියුණු කිරීමට, අධිස්ථානයට හෝ නියාමනය කිරීමට ඒකකයක්, කම්ටුවක් හෝ වෙනත් ව්‍යුහයක් තිබීම අනිවාර්ය වේ. තවද භාෂා කාර්යාලයක් හා බාහිර ඒකකයක් ආයතනයක් තුළ තිබිය යුතුය. මෙම පරිවිශේෂයට අනුව මෙම විගණනයේදී තොරා ගත් ආයතන වලින් 65.1% ක රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් (යන්ත්‍රණයක්) නොපවතින බව හඳුනාගත්තා ලදී. ඒ අතරි 21.3% ක ආයතන වල රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් පවතින බවද 1.7% ක දී පමණක් පිළිගත හැකි අයුරින් රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක පවතින බවද පෙන්වා දෙන ලදී.

අටවන පරිජ්‍යය

පුද්ගලික අංශය - නිරීක්ෂණය

සමානතා මහජනතාව විවිධාකාර වූ සේවා කටයුතු ලබාගන්නා පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන් හා පොදු ස්ථානයක් තුළ රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තිය කවර ආකාරයකින් ක්‍රියාත්මක වන්නේ ද යන්න නිරීක්ෂණය කිරීමේ අරමුණින් මෙකි හා ප්‍රතිපත්තියෙහි ව්‍යවසරිය එකි සේෂ්‍රුයට ද පුළුල් කරන ලදී. ඒ අනුව, මෙකි හා ප්‍රතිපත්තියෙහි දී අදාළ තොරතුරු රස් කිරීම උදෙසා එවැනි ආයතන සහ ස්ථානයන් 236 ක් නිරීක්ෂණයට ලක් කරන ලදී.

එහිදී, ආයතනයන්හි නාම පුවරු සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ මෙකි තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කළ රාජ්‍ය අංශයෙහි ආයතනයන්හි මෙන් තොව, පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන් තුළ ඉහළ මට්ටමකින් තෙවැනු ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරනු ලබන බව විද්‍යාමාන විය. එහිදී, එවැනි පුද්ගලික ස්ථාන අතුරෙන් 37.7% ක් වූ අවස්ථාවනිහි දී හා ප්‍රතිපත්තියක් මේ වන විටත් නාම පුවරු ආදි දාජු දී ඇති බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. එහෝත්, තවත් අවස්ථා 23.3% ක් වූ ප්‍රතිඵතියක් මේ වන විටත් අදාළ නාම පුවරු ආදිය එකි රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියන් පමණක් පවත්වාගෙන යාම ද නිරීක්ෂණය විය.

අදාළ ආයතන හා ස්ථානයන් හි ලිපි ලේඛන හා ප්‍රතිපත්තියක් මෙම සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය කරන්නා වූ දාජු, මැදුකාංග සහ මානව සම්පත් 60% ක් වූ ස්ථානයන්හි දී ලබා ගත හැකි තොගැකි බවත් (38.2%) නැතහොත් කළාතුරකින් ලබා ගත හැකි බවත් (21.5%) නිරීක්ෂණය කරන ලදී. මේ අතර, අදාළ ලියවිලි හා ප්‍රතිපත්තියක් මේ වන විටත් අදාළ නාම පුවරු ආදිය එකි රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියන් පමණක් පවත්වාගෙන යාම ද නිරීක්ෂණය විය.

32.8% ක් වූ අවස්ථාවනිහි දී මෙම ආයතන තුළ ලේඛන වාර්තාගත කිරීම එකි රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියන් පමණක් සිදු කෙරේ. මේ අතර 17.7% ක් වූ අවස්ථාවනිහි දී අදාළ ලියවිලි වල පරිවර්තනයන් රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියක් මේ වන විටත් සැම සියලු ලේඛනයක්ම සැම විටම ද්වීහාජාවෙන්ම පවත්වාගෙන යාම 7.3% ක් වූ අවස්ථාවනිහිදී සිදුවන බවත් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ඩිවිසුම් සහ කොන්තුත් වලට එළඹීමේදී, පුද්ගලික අංශයෙහි ආයතනයන් විසින් සාපුජාව ඉහළ ප්‍රතිඵතියක තෙවැනු හා ප්‍රවේශය අනුගමනය කිරීමේ තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය කළ අතර එය විගණනය කළ ස්ථානයන්ගෙන් 24.1% ක් තුළින් පෙන්වුම් කෙරිනි කෙසේ නමුත් මෙම තත්ත්වය 28.6% ක් වූ අවස්ථාවනිහිදී සිදු වන්නේ එකි රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියන් පමණක් බවත් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ආයතන හා පොදු ස්ථාන වෙත පැමිණෙන පුරවැසියන් සමග සන්නිවේදයන් කෙරෙන ආකාරයට විමසන කළේ, 31.8% ක් වූ බහුතර ස්ථානයන්හි එකි කාර්ය එකි රාජ්‍ය හා ප්‍රතිපත්තියන් පමණක් සිදු කෙරේ. කෙසේ නමුත්, එකි සේවාව හා ප්‍රතිපත්තියක් මේ වන ස්ථානයන් 15.7% ක් වූ ප්‍රතිඵතියක් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

භාෂා විගණකය ලත තද්‍රාව් වූ ගෝර්ජා සහ නිරුද්‍යෙයෙන්

- ශ්‍රී ලංකාව විවිධ ස්ථිරයන් හි සේවා කටයුතු කරනු ලබන රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා හාඡා ප්‍රවීණත්වය ලබා දීම උදෙසා උවිත දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් විධිමත් ආකාරයෙන් සැලපුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම ජාතික සහේවන සංවාද හා රාජ්‍ය හාඡා අමාත්‍යාංශය සහ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කළ යුතුය.
- ජාතික සහේවන සංවාද හා රාජ්‍ය හාඡා අමාත්‍යාංශය සහ රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව එක්ව සියලුම රාජ්‍ය හා අනෙකුත් කේත්තුයන් සඳහා අවශ්‍ය නියමිත දුම්ලභාජා ප්‍රවීණත්වය සහිත ප්‍රමාණවත් නිලධාරීන් ස්ථානගත කිරීම කළ යුතුය. මේ සඳහා කෙටිකාලීන සහ දිගුකාලීන යන උපායමාර්ගයන් අලකා බැලිය යුතුය.
- රාජ්‍ය සේවය සඳහා බදවා ගැනීම කිරීමේදී, රාජ්‍ය හාඡා කොමිෂන් සභාව සහ රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව/රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය ඉතා සම්පූර්ණ කළ යුතුය. දැනට සේවා කටයුතු වල නියුත්ව සිටින නිලධාරීන්ගේ හාඡා ප්‍රවීණත්ව විභාගයන්ට අමතරව නව බදවා ගැනීම තුළ දී හාඡා ප්‍රවීණත්වය (ලිවිම/නියවිම සහ කතා කිරීම) එක් නිර්ණායකයක් ලෙසට සැලකිය යුතු වීම.
- කෙටි සහ මධ්‍ය කාලීන ක්‍රියාමාර්ගයන් වශයෙන් බහු වාර්ශික ජන පදනමක් ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග සහ දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ වර්තමානයෙහි පවතින නිලධාරීන්ගේ සහ ප්‍රවීණත්වයෙහි ඇති අඩුප්‍රභුඩුකම් ඉතා ඉක්මනින් විසඳාලිය යුතුය.
- රාජ්‍ය හාඡා ප්‍රතිපත්තිය හා සම්බන්ධ සියලු වතුලේලන සහ ගැසට් නිවේදන ඒ ඒ රාජ්‍ය නිලධාරීන් වෙත සිංහල සහ දුම්ල යන හාඡාවන්ගෙන් ලබා දීමට ජාතික සහේවන සංවාද හා රාජ්‍ය හාඡා අමාත්‍යාංශය සහ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ක්‍රියා කළ යුතුය.
- රාජ්‍ය හාඡාවන් ඉගෙන ගැනීම කෙරෙහි රාජ්‍ය නිලධාරීන් දක්වා ඇති කැමැත්ත සම්බන්ධයෙන් පවතින බාධකයන් කෙරේ අවධානය යොමුකර ඒවාට විසඳුම් ලබා දීමට ජාතික සහේවන සංවාද හා රාජ්‍ය හාඡා අමාත්‍යාංශය සහ රාජ්‍ය හාඡා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අදාළ ප්‍රාදේශීය සහ දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ පරිපාලන ව්‍යුහයන් සමග එක්ව කටයුතු කළ යුතුය.

- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය/ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සමග ඒකාබද්ධව ජාතික හා සංස්කෘතික සංඝිදියාවන් වර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ගුන්ප අදාළ හාජාවන්ට පරිවර්තනය කර ඒවා ප්‍රමාණවත් තරම් සම්පත් සහ ප්‍රතිපාදනයන් ද සහිතව නියමිත විෂය නිර්දේශයන් තුළට අන්තර්ග්‍රහණය කරවීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ගයන් ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය විසින් ගත යුතුය.
- ගුරුවරුන් සඳහා හාජා පුහුණු විද්‍යාලයක් ස්ථාපිත කිරීමට ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය සහ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය/ජාතික අධ්‍යාපන ආයතන එක්ව කියා කළ යුතුය.
- සන්නිවේදනය තුළ වඩාත් එලදායී සහ කේන්ද්‍රීය කාර්යභාරයක් මාධ්‍යයන්ට ඇති බව තේරුම් ගනිමින්, රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික මාධ්‍ය ආයතනයන් ද එවායේ මාධ්‍යවේදීන් ද ඉලක්ක කර ගනිමින් ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයන් සමග ඒකාබද්ධ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරමින් රටුල පුළුල් සංවාදයක් ගොඩ නැංවීමට ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය මගින් කටයුතු කළ යුතුය.
- එලදායී සහ කාර්යක්ෂම සේවා සැපයීමක් සඳහා අත්‍යාවකාශ එහෙත් අදාළ රාජ්‍ය නිලධාරීන් සතුව තොමැති සියලුම ලිපි ලේඛන, පෙළේරම, ආකෘති පත්‍ර ආදිය අවශ්‍ය සියලු හාජාවන්ගෙන් අදාළ එකී රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දීම සිදු කළ යුතුය.
- රාජ්‍ය, පුද්ගලික සහ රාජ්‍ය තොවන සේව්තුයන් තුළ සියලු දැන්වීම්, නිවේදන ආදි මුදිත තොරතුරු රාජ්‍ය හාජා ද්විත්වයෙන්ම පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවය සම්බන්ධයෙන් පවතින අඩුපූඩුඩුකම් නිරාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය පියවර ගත යුතුය.
- රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කරවීම සම්බන්ධව රාජ්‍ය පරිපාලන වතුලේඛන අනුව පවර ඇති රාජකාරී වගකීම් හා තමන්ගේ කාර්යභාරයන් පිළිබඳව නිසි දැනුවත්හාවයක් කාලානුරුපීව අදාළ නිලධාරීන්ට ලබා දැනුවත් දැනුවත් කළ යුතුය.
- රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී උද්ගත වන ගැටළු සහ අනියෝගයන් අවබෝධ කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විධිමත් හා පරිපූර්ණ නිරික්ෂණ යාන්ත්‍රණයක් සැලසුම් කිරීම සිදු කළ යුතුවේ. ඒ ඒ ආයතන මට්ටමින් රාජ්‍ය හාජා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උද්ගත වන ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් විධිමත් ලෙස අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ පරිපාලන අධිකාරීන් වෙත යොමු කිරීමට ඒ ඒ ආයතනයන් තුළ බලයලත් නිලධාරීන්ට දැනුවත් කළ යුතුය.
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතික මට්ටමින් සමස්ථයක් ලෙස රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා ඇති ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා ජාතික සහෞතියන් සංවාද හා රාජ්‍ය හාජා අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රාජ්‍ය හාජා කොමිෂන් සභාවේ අධික්ෂණය යටතේ හාජා විගණනයක් වාර්ෂ තුනකට වරක් පැවැත්වීමට යෝජනා කරනු ලැබේ.
- ජාතික තීය දුම්ල සහ සිංහල යන හාජා දෙකෙන්ම පාසැල් තුළ ගායනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවරයන් අදාළ අධිකාරීන් විසින් ගතයුතුය.

-
- පුරවැසියන්ගේ පැමිණිලි, දුක්ගැන්වීලි, ප්‍රකාශ ආදිය ඒ ඒ පුරවැසියා කැමැති හාඡාවකින් සහන් කිරීමට ඇති අයිතිවාසිකම සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා පොලිස් ස්ථාන, දිවයින පුරාම රෝහල් පොලිස් මුරපොලවල් ආදිය තුළ අවශ්‍ය ආකාරයට හාඡා ප්‍රවිණ්තාවයන්ගෙන් යුත්ත නිලධාරීන් ස්ථානගත කළ යුතු වේ.
 - රාජ්‍ය හාඡා කොමාජන් සහාවේ මුලික කාර්ය, කර්තවයන් පිළිබඳව ඇති අවම දැනුවත්හාවය ඇති පසුබිමක, දිවයින පුරා විශිෂ්ට ආකාරයකට රාජ්‍ය හාඡා කොමිෂන් සහාවේ උප කාර්යාලයන් ද සහිතව රාජ්‍ය හාඡා කොමිෂන් සහාව පුරවැසියන්ට වඩාත් පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි ආයතනයක් බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර රජය විසින් ගත යුතුය.